

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR
SANITARNY
W GRYFINIE**

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA 2016r.**

Gryfino, luty 2017r.

Spis treści

I.	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	3
II.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ	9
III.	OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	15
IV.	OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY PRACY	25
V.	OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ	32
VI.	OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	44
VII.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	48
VIII.	OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	51

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, w tym;

		Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Uwagi
1.1	Zatrucia i zakażenia pokarmowe	4	4	Zatrucia pokarmowe - salmoneloza, dzieci w wieku 0-3 lat
1.1.1.	Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r.	1	1	Zatrucie naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm - grzybami

1.2. Decyzje administracyjne wydane w 2016r. na podstawie art.5 ust.1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

W roku 2016 wydano trzy decyzje administracyjne z dnia 03.03.2016r. , 27.07.2016r., 21.12.2016r. na podstawie art. 5 ust.1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi zakazującą dziecku, u którego rozpoznano zachorowanie na chorobę zakaźną, uczęszczania do przedszkola.

<u>1.3.</u>	<u>Wirusowe zapalenia wątroby;</u>			
<u>1.3.1.</u>	<u>Wirusowe zapalenie wątroby typu „A”</u>	1	1	
<u>1.3.2.</u>	<u>Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”</u>	7	3	W tym 1 przypadek wzv typu B- ostre
<u>1.3.3.</u>	<u>Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”</u>	5	5	
<u>1.4.</u>	<u>Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne</u>	8025	W tym 6 przypadków hospitalizowanych z powodu objawów ze strony układu oddechowego	są to zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę
	<u>Grypa wywołana wirusem A/H1N1</u>	0	0	0
<u>1.5.</u>	<u>Choroby wieku dziecięcego:</u>			
<u>1.5.1.</u>	<u>Odra</u>	0	0	
<u>1.5.2.</u>	<u>Ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14.</u>	0	0	
<u>1.5.3.</u>	<u>Krzusiec</u>	4	0	
<u>1.5.4.</u>	<u>Ospa wietrzna</u>	500	2	

<u>1.5.5.</u>	<u>Różyczka</u>	1	0	
<u>1.5.6.</u>	<u>Nagminne zapalenie przyusznic- świnka</u>	6	0	
<u>1.6.</u>	<u>Zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych i/lub mózgu;</u>			
<u>1.6.1.</u>	<u>Bakteryjne zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych i/lub mózgu</u>	3	3	
<u>1.6.2.</u>	<u>Wirusowe zapalenie opon mózgowych</u>	0	0	
<u>1.6.3.</u>	<u>Wirusowe zapalenie mózgu</u>	0	0	
<u>1.7.</u>	<u>Inwazyjna choroba meningokokowa</u>	1	1	
<u>1.8.</u>	<u>Borelioza z Lyme</u>	27	2	

1.9. Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

Z powodu pokąsania ludzi przez zwierzęta w 2016 roku przeprowadzono 109 dochodzenia epidemiologiczne, w tym u dzieci do 14 roku życia 26. Liczba przypadków styczności i narażenia na wściekliznę po których wdrożono szczepienia to 22 osoby w tym 9 dzieci do 14 roku życia. Najczęstszą grupę stanowiły pokąsania przez zwierzęta domowe, głównie psy i koty, odnotowano również 1 przypadek pokąsania przez świnie hodowlaną, 2 przypadki pokąsania przez lisa oraz 1 przypadek pokąsania przez nietoperza. W 4 przypadkach konieczna była hospitalizacja. W trakcie przeprowadzanych dochodzeń epidemiologicznych współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną, Policją oraz Strażą Miejską.

1.10. Choroby przenoszone drogą płciową.

W 2016 roku nie zarejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową.

1.11. Gruźlica

NOWE ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ w 2016 ROKU

Wyszczególnienie	Gruźlica				
	wszystkie postaci	w tym			
		płucna			innych narządów
		razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna	
<i>Powiat: Gryfino</i>	8	8	7	1	0
w tym:					
Miasto	2	2	2	0	0
Wieś	6	6	5	1	0

Mężczyźni	3	3	3	0	0
Kobiety	5	5	4	1	0
Wg grup wiekowych:					
0 - 14	0	0	0	0	0
15 - 19	1	1	1	0	0
20 - 29	0	0	0	0	0
30 - 44	4	4	3	1	0
45 - 64	1	1	1	0	0
65 i więcej	2	2	2	0	0
Liczba osób objętych nadzorem ogółem	22				

1.12 Zakażenia HIV/ choroba AIDS

W 2016 roku nie zarejestrowano zakażeń HIV oraz zachorowań na chorobę AIDS.

2. Realizacja szczepień ochronnych

Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną i generalnie powszechnie społecznie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym (prewencji indywidualnej), jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania (prewencji zbiorowej).

Obowiązek poddawania się szczepieniom ma charakter powszechny i podlegają mu osoby przebywające na terenie Polski. Podstawą prawną do nałożenia obowiązku szczepień przeciw wybranym chorobom zakaźnym jest art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1866, z późn. zm), który zobowiązuje osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące do poddawania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym na zasadach określonych w ustawie, przy czym zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy w odniesieniu do osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, odpowiedzialność za wypełnienie tego obowiązku ponosi osoba sprawująca nad tą osobą prawną pieczę albo jej opiekun faktyczny. Wykaz obowiązkowych szczepień ochronnych i grupy osób obowiązanych do poddania się tym szczepieniom zostały określone w art. 17 ust. 1 ww. ustawy i rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2016r. poz. 849, z późn. zm.) wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 17 ust. 10 ww. ustawy.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Gryfinie na mocy Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych przez Podmioty Lecznicze wykonujące szczepienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Oceniono stan zaszczepienia dzieci i młodzieży zamieszkałej na terenie powiatu gryfińskiego w rocznikach **2016 – 1997** tj. ogółem **15169** osób.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gryfinie w roku sprawozdawczym funkcjonowały **22** punkty szczepień (**20** w ramach podstawowej opieki zdrowotnej; **2** w strukturach Szpitala Powiatowego Sp. z o.o. w Gryfinie). Przeprowadzono ogółem **40** kontroli głównie w zakresie realizacji programu szczepień ochronnych oraz monitoringu temperatury w urządzeniu chłodniczym służącym do przechowywania preparatów szczepionkowych. W miesiącu lutym 2016r. rozpoczął działalność nowy punkt szczepień w „MegaMed” Sp.z o.o., 74-105 Nowe Czarnowo 74, natomiast w miesiącu wrześniu został zlikwidowany podmiot leczniczy Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy, Zachodniopomorskie Centrum Leczenia i Profilaktyki Przychodnia Kolejowa Nr 9, ul. T. Kościuszki 10 w ramach którego funkcjonował punkt szczepień.

Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2016 rok prowadzone były szczepienia obowiązkowe przeciwko : gruźlicy, błonicy, tężcowi, odrze, różyczce, śwince, nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), wirusowemu zapaleniu wątroby typu B i przeciwko zakażeniom wywołanym przez Haemophilus influenzae typu B (Hib).

Ponadto szczepieniami obowiązkowymi objęte były również dzieci z grup ryzyka narażone w sposób szczególny na zakażenie Streptococcus pneumoniae i wirusem ospy wietrznej.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych odgrywa istotną rolę w kształtowaniu zdrowia publicznego w Polsce w obszarze zapobiegania występowaniu chorób zakaźnych i zapobiegania następstwom tych chorób. Jest ona uzależniona od poziomu społecznej akceptacji prawnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym, rzetelności działań lekarzy, pielęgniarek, położnych realizujących szczepienia obowiązkowe oraz działań organów administracji w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby do tego prawnie zobowiązane.

Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym, w szczególności dzieci i młodzieży, zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się tych chorób zakaźnych w populacji.

Ocena realizacji szczepień ochronnych sporządzona została na podstawie sprawozdań Mz-54 Roczne sprawozdanie ze szczepień ochronnych sporządzonych i przesłanych przez świadczeniodawców na podstawie kart uodpornienia będących w posiadaniu punktów szczepień na dzień 31.12.2016 r.

Tabela: Analiza procentowa realizacji szczepień w rocznikach podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym w 2016 roku.

Rocznik	Liczba dzieci w roczniku	Szczepienie	Osoby zaszczepione %
2016	643	Gruźlica	95,02
		WZWtypu B(pierwotne)	43,70
		WZWtypuB(uzupełniające)	48,05
		DTP(pierwotne)	63,61
		Poliomyelitis(pierwotne)	63,45

		HIB(pierwotne)	63,61
2015	677	Gruźlica	99,11
		WZWtypu B(pierwotne)	1,33
		WZWtypuB(uzupełniająca)	98,52
		DTP(pierwotne)	50,07
		DTP(uzupełniająca)	49,48
		Poliomyelitis(pierwotne)	50,07
		Poliomyelitis(uzupełniająca)	49,48
		HIB(pierwotne)	50,22
		HIB(uzupełniająca)	49,48
		Odra,świnka, różyczka (podstawowe)	81,68
2011	736	DTPa(I przypominająca) Polio Sabin/ Imovax Polio	93,75
2007	795	Odra,świnka, różyczka (przypominająca)	97,61
2003	677	Td(II przypominająca)	94,24
1998	837	Td(III przypominająca)	94,74

Oprócz szczepień obowiązkowych przeprowadzono immunizację z grupy szczepień zalecanych, nie finansowanych z środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia, w ramach tych działań przeprowadzono m.in.:

- 10 szczepień przeciwko błonicy
- 502 szczepienia przeciwko tężcowi
- 3 szczepienia przeciwko polimielitis
- 11 szczepień przeciwko krztuścowi
- 13 szczepień przeciwko WZW typu A
- 310 szczepień przeciwko Streptococcus pneumoniae
- 76 szczepień przeciwko ospie wietrznej
- 80 szczepień przeciwko zakażeniom Neisseria meningitidis
- 10 szczepień przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego
- 21 szczepień przeciwko durowi brzuszemu
- 58 szczepień przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu
- 151 szczepień przeciwko biegunce rotawirusowej
- 248 szczepień przeciwko grypie w I półroczu
- 1911 szczepień przeciwko grypie w II półroczu

W roku 2016r. kontynuowano nadzór nad osobami uchylającymi się od obowiązkowych szczepień ochronnych, na dzień 31 grudnia odnotowano 27 dzieci /43 opiekunów prawnych wobec których prowadzone jest postępowanie egzekucyjne w administracji. W przypadku stwierdzenia uchylania się rodziców dzieci od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień

dzieci konieczne jest podejmowanie działań w celu przymuszenia osób zobowiązanych (zwykle rodziców dzieci) do wypełnienia tego obowiązku.

W ramach podjętych przez PPIS w Gryfinie działań przymuszających osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych wystawiono: **12** pism informacyjnych, **30** wezwań, **16** upomnień, **14** tytułów wykonawczych, **7** postanowień dotyczących zajęcia stanowiska w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej. Przesłano do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie **11** wniosków dotyczących wszczęcia postępowania egzekucyjnego oraz nałożenia grzywny w celu przymuszenia. W związku z powyższym Wojewoda Zachodniopomorski nałożył grzywnę na kwotę **4300** zł.

W efekcie podjętych działań u **2** dzieci w minionym okresie zrealizowano zaległe obowiązkowe szczepienia ochronne, natomiast u **2** dzieci rozpoczęto realizację zaległych szczepień.

2.1. Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2016 r. zarejestrowano **9** niepożądanych odczynów poszczepiennych zakwalifikowanych jako łagodne w następujących rocznikach:

- **2016-5** dzieci:
 - 1. IV DTP (p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi)
 - 2. I dawka Infanrix Hexa (p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu B, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B); I dawka Prevenar 13 (p/pneumokokom); I dawka Rotarix (p/rotawirusom);
 - 3. II dawka: DTP (p/błonicy, tężcowi, krztuścowi); Act HIB (p/ Haemophilus influenzae typu B); Imovax Polio (p/ ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu, poliomyelitis)
 - 4. III dawka Infanrix Hexa (p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu B, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B); II dawka Prevenar 13 (p/pneumokokom); II dawka Rotarix (p/rotawirusom);
 - 5. III dawka Infanrix Hexa (p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu B, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B); II dawka Prevenar 13 (p/pneumokokom);
- **2015-1** dziecko:
 - 1. IV DTP (p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi)
- **2011-3** dzieci:
 - 1. Tripacel, I dawka przypominająca szczepienia p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi zawierająca bezkomórkowy komponent krztuśca (DTPa); Polio Sabin, szczepienie przypominające p/ ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu, poliomyelitis;
 - 2. Tetraxim, I dawka przypominająca szczepienia p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis;
 - 3. Poliorix, I dawka przypominająca szczepienia p/ ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu, poliomyelitis;

Podsumowanie i wnioski

W 2016r na terenie nadzorowanego powiatu gryfińskiego nie wystąpiły: ostre porażenie wiotkie, odra, wirusowe oraz bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu.

Odnotowano spadek zachorowań na ospę wietrzną, różyczkę, świnkę; wzrost zachorowań na boreliozę.

Korzystna sytuacja epidemiologiczna - wzw typu B w rocznikach dziecięcych jest wynikiem bardzo dobrej realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ

1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej, z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń.

W 2016 roku wydano 14 decyzji dot. opiniowania pomieszczeń oraz 1 decyzję związaną z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli.

2. Podmioty działalności leczniczej.

2.1 SZPITAL POWIATOWY w Gryfinie Sp.z o.o. 74-100 Gryfino, ul. Parkowa5 **2.1.1. Stan techniczny i funkcjonalność szpitali**

Szpital posiada pozytywnie zaopiniowany (postanowienie ZPWIS w Szczecinie Nr WS-N.NZ-4028-184/08 z dnia 04.02.2008r.) „Program dostosowania do wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej”, wraz aneksami.

W stosunku do kontrolowanego podmiotu prowadzone jest postępowanie administracyjne w związku z decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie znak PS-N-EP/600-4540/14/15 z dnia 09 października 2015r.

Aktualna liczba łóżek w szpitalu wynosi 159 sztuk.

W ramach szpitala działają:

- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczo, Psychiatryczny w Nowym Czarnowie 70
- Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Gryfinie ul. Armii Krajowej 8
- Poradnie Specjalistyczne oraz Laboratorium w Gryfinie ul. Niepodległości 39 (szpital posiada podpisana umowę Diagnostyka Sp. z o.o., ul. Olszańska 5, Kraków - w zakresie usług na badania mikrobiologiczne).
- Poradnie Specjalistyczne w Chojnie ul. Kościuszki 10 ze zmianą lokalizacji od 24.11.- 31.12.2016 na ul. Narciarską 57.

W I połowie 2016r w w/w szpitalu wykonano następujące prace remontowe:

- naprawa kominów ponad dachem budynku Szpitala,
- uzupełnienie ubytków płytki klinkierowej na ścianach zewnętrznych windy,
- przyklejenie luźnych płytek na schodach z parteru do piwnicy,
- remont ciągu komunikacyjnego między oddziałami,
- wymiana okna połączeniowego w gabinecie pediatrów,
- w ZPOP w Nowym Czarnowie w magazynie bielizny czystej uzupełniono glazurę ścienną,
- w ZPOP w Nowym Czarnowie zdemontowano panele ścienne w archiwum,

- w ZPOP w Nowym Czarnowie pomalowano sufit w magazynach i kuchni, wymieniono 15 łóżek i 42 szafki dla pacjentów
- w ZOL osuszono ścianę i zlikwidowano zagrzybienie między korytarzem a salą nr 1,
- w ZOL zlikwidowano odpryski farby w sali 9 i 10 i pomalowano w/w sale,
- w ZOL naprawiono dach,
- w ZOL wymieniono wszystkie łóżka i szafki dla pacjentów,
- w budynku administracyjnym szpitala na korytarzu, łazience i pomieszczeniu archiwum naprawiono tynki, osuszono ścianę i pomalowano,
- w Oddziale Chorób Wewnętrznych wymieniono silikon w 3 brodzikach,
- w Oddziale Ginekologiczno-Położniczym i Neonatologicznym wymieniono silikon w 2 brodzikach,
- częściowo naprawiono dach szpitala przy ul. Parkowej 5 w Gryfinie,
- wymieniono oświetlenie w Pracowni Endoskopowej, pomalowano ściany, wymieniono szafki w pomieszczeniu myjni w/w pracowni.

2.1.2. Dezynfekcja

Dezynfekcja endoskopów odbywa się w myjni z użyciem preparatów Cidezyme, Cleaner – ETD, Desinfectant

Dezynfekcja kaczek, basenów odbywa się w wydzielonych pomieszczeniach, w pojemnikach z sitem i pokrywą w roztworze MEDICARINY 10000 ppm - 15 min, Chlor Clin 10000ppm -15 min, Chloramix 6000 ppm- 15 min, macerator do pielucho majtek posiada ZOL.

Dezynfekcja wstępna narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w gabinetach zabiegowych , w pojemnikach z sitem i pokrywą w roztworach 2% Stabimed -15 minut, 1% Aniosept activ – 30 minut, od drugiego półrocza: 2% Sekusept pulver - 2 godz, 2% Sekusept Aktiv - 15 minut.

Do dezynfekcji powierzchni używane są środki Mikrozyd AS, Mikrozyd Foam, chusteczki do dezynfekcji, Steridial, Septacid, 2% Hexaquart plus, 25% Surfanios Lemon, od drugiego półrocza: Incidin Liquid Spray, 1% Incidin Pro, Actichlor Plus (preparat sporobójczy), chusteczki Sani Cloth Activ i Sani Cloth 70.

2.1.3. Utrzymywanie bieżącej czystości.

Sprzątaniem zajmuje się personel zatrudniony w szpitalu.

Do sprzątania używane są wózki dwu-wiaderkowe z mopem. Po sprzątaniu mopy oddawane są do prania, wózki dezynfekowane i z suchymi wiaderkami przechowywane w wydzielonym miejscu - brudownik.

Szpital posiada opracowany plan higieny, dostosowany do poszczególnych pomieszczeń, gabinetów, oddziałów, poradni

Materace na łóżkach zabezpieczane są pokrowcami z ekolasticu lub jednorazowymi folii, wymienianymi po każdym pacjencie. Materace, koce i poduszki oddawane są do pralni i dezynfekowane podczas procesu prania z użyciem środka dezynfekcyjnego. Od października 2016r. usługi pralnicze świadczy Zakład Usługowo-Handlowy Dawid Kasjan, ul. Parkowa 5, 74-100 Gryfino. Przedmiotem umowy jest pranie , dezynfekcja, odplamianie, suszenie, prasowanie, maglowanie, stosowanie technologii prania zalecanej przez nadzór sanitarno- epidemiologiczny,

w odniesieniu do procesu dezynfekcji używane są środki dopuszczone do stosowania na terenie Polski.

Szpital nie posiada komór dezynfekcyjnych.

2.1.4. Sterylizacja

Szpital korzysta z usług zewnętrznych w zakresie sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego. Umowa podpisana z Toruńskimi Zakładami Materiałów Opatrunkowych S.A. W Toruniu ul. Żółkiewskiego 20/26, 87-100 Toruń. Wg umowy przetargowej wykonawca przejmuje odpowiedzialność za cały proces technologiczny, w wyniku którego powstaje materiał sterylny.

2.2. Zakażenia szpitalne i ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych

Od 06.07.2011 działa komitet i zespół do spraw zakażeń szpitalnych (od 17.11.2008 r działała komisja ds. zakażeń)

Aktualny skład zespołu zespołu do spraw zakażeń szpitalnych (01.09.2016 zmiana przewodniczącego) :

- dr n. med. Janusz Syfert : przewodniczący, specjalista organizacji ochrony zdrowia
- Marzenna Szurko : specjalista ds. epidemiologii,
- Urszula Czekajło – Kołodziej : specjalista mikrobiologii medycznej

W 2016r. przeprowadzono aktualizację następujących procedur:

- "Wklucie dożylnie u noworodka"
- "Szczepienie BCG u noworodka"
- " Szczepienie WZW u noworodka"

Wprowadzono procedury:

- "Postępowanie w przypadku podejrzenia/wykrycia/kolonizacji szczepem KPC(+)"
- "Postępowanie w pracowni endoskopowej"

Przeprowadzono **28** kontroli wewnętrznych dotyczących:

- czystości mikrobiologicznej środowiska,
- postępowania z kaniulą obwodową,
- postępowania z cewnikiem moczowym,
- postępowania z miejscem operowym,
- higieny rąk,
- środków ochrony osobistej,
- postępowania ze sprzętem i narzędziami,
- postępowania z odpadami medycznymi,
- postępowania z bielizną szpitalną,
- stosowania preparatów dezynfekcyjnych,
- zasad izolacji,
- postępowania po ekspozycji,

- oceny stanu sanitarnego i oceny ryzyka wystąpienia zakażeń w pracowni endoskopowej,
- stanu higieny otoczenia,
- oceny realizacji procedur higienicznych,
- oceny stanu sanitarnego.

W szpitalu zapewnione są warunki izolacji pacjentów z zakażeniem oraz chorobą zakaźną. W/w pacjentów umieszcza się w jak najmniejszej ilościowo sali. W przypadku wystąpienia zakażenia u 2 pacjentów stosuje się kohortację.

W 2016r. przeprowadzono następujące szkolenia:

1. Prowadzone przez firmę zewnętrzną:

- "Clostridium difficile"(przeszkolono 14 pielęgniarek i położnych, 2 opiekunki),
- "Pobieranie materiału do badań mikrobiologicznych, system S-Monovette" (przeszkolono pielęgniarek),
- "Higiena rąk wgWHO" (przeszkolono 50 osób: lekarze, pielęgniarki, położne, salowe, opiekunki),
- "Mycie i dezynfekcja powierzchni" (przeszkolono 28 osób: pielęgniarki, położne, salowe, opiekunki).

2. Przeprowadzone przez mikrobiologa zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń:

- "Pobieranie materiału do badań mikrobiologicznych" (przeszkolono 11 osób: lekarze, pielęgniarki, położne),
- "Postępowanie w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia szczepem KPC(+)" (przeszkolono 11 osób: lekarze, pielęgniarki, położne).

3. Szkolenia oddziałowe:

- "Przygotowanie chorego do planowego zabiegu operacyjnego" (przeszkolono 10 pielęgniarek),
- "Higieniczne mycie i dezynfekcja rąk" (przeszkolono 7 pielęgniarek),
- "Grzyby jako czynnik etiologiczny zakażeń szpitalnych" (przeszkolono 7 pielęgniarek).

W dniu 05.09.2016r w szpitalu przeprowadzono deratyzację przez Szczeciński Zakład Dezynfekcji, Dezynsekcji i Deratyzacji, 70-432 Szczecin, ul. Śląska 8 (protokół nr 198/2016)

ANALIZA ZAKAŻEŃ W 2016 ROKU

ODDZIAŁ CHIRURGICZNY

ILOŚĆ ZAKAŻEŃ	43
ZAKAŻENIA MIEJSCA OPEROWANEGO	6
PATOGENY ALARMOWE	9
	Klebsiella pneumoniae ESBL (+)
	-odleżyna 1
	-owrzodzenie podudzi 1
	-przetoka skórna 1
	Escherichia coli ESBL(+)
	-odleżyna 1
	-zapalenie otrzewnej 1

	<p style="text-align: center;">Staphylococcus aureus MRSA</p> <p>-ropień pachwiny 1 -odleżyna 2 -naciek zapalny podudzia 1</p>
ZAKAŻENIA SZPITALNE	10 wsk. zakażeń =23%

ODDZIAŁ GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZO-NOWORODKOWY

ILOŚĆ ZAKAŻEŃ	3
ZMO	3
PATOGENY ALARMOWE	0
ZAKAŻENIA SZPITALNE	3 wsk. zakażeń =100%

ODDZIAŁ CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

ILOŚĆ ZAKAŻEŃ	29
ZMO	1
PATOGENY ALARMOWE	6
	<p style="text-align: center;">Staphylococcus aureus MSSA</p> <p>- posiew krwi 1</p> <p style="text-align: center;">Pseudomonas aeruginosa MBL</p> <p>-posiew z drzewa oskrzelowego 1</p> <p style="text-align: center;">Klebsiella pneumoniae ESBL(+)</p> <p>-posiew moczu 1</p> <p style="text-align: center;">Enterobacter cloace</p> <p>-posiew z drzewa oskrzelowego 1</p> <p style="text-align: center;">Escherichia coli ESBL(+)</p> <p>-posiew moczu 2</p>
ZAKAŻENIA SZPITALNE	7 wsk. zakażeń =24%

ZPOP

ILOŚĆ ZAKAŻEŃ	18
ZMO	ND
PATOGENY ALARMOWE	5
	<p style="text-align: center;">Klebsiella pneumoniae ESBL(+)</p> <p>-posiew moczu 1</p> <p style="text-align: center;">Escherichia coli ESBL (+)</p> <p>-posiew moczu 3</p> <p style="text-align: center;">Klebsiella oxytoca ESBL(+)</p> <p>-posiew moczu 1</p>

ZAKAŻENIA SZPITALNE	15wsk. zakażeń =83%
---------------------	---------------------

ZOL

ILOŚĆ ZAKAŻEŃ	3
ZMO	1
PATOGENY ALARMOWE	0
ZAKAŻENIA SZPITALNE	3wsk. zakażeń =100%

W Oddziale Medycyny Paliatywnej w 2016 roku nie pobierano żadnych badań bakteriologicznych.

Wskaźnik zakażeń szpitalnych w całym Szpitalu w 2016 roku wynosi 40 %.

3. Przychodnie , ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria.

Placówki podstawowej opieki zdrowotnej spełniają wymogi zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Obecnie nadzorowanych jest 19 placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

W kontrolowanych zakładach opieki zdrowotnej opracowane, na bieżąco aktualizowane i wdrożone są procedury medyczne:

- higieny rąk,
- postępowania po ekspozycji,
- mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego,
- sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń,
- postępowania z brudną bielizną,
- postępowania z odpadami medycznymi,
- postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym,
- postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych,

Stan techniczny większości obiektów ocenia się jako dobry, systematycznie prowadzona jest modernizacja i remont budynków i pomieszczeń.

W roku 2016 wykonano następujące remonty:

- NZOZ Lidia Pięta, Stare Czarnowo: położenie płytek przy wejściu do NZOZ-u, remont korytarza przed gabinetem zabiegowym,
- NZOZ Jerzy Nowak, Moryń: remont schodów wejściowych, malowanie rejestracji, poczekalni, punktu szczepień i poczekalni do punktu szczepień, wymiana mebli w gabinecie zabiegowym
- NZOZ Salus Chojna: przeniesienie NZOZU-u do nowego budynku, który został poddany gruntownemu remontowi,
- Vita-Med R. Sokołowski Sp. Jawna: pomalowano ściany i wymieniono podłogę oraz okna w holu połączonym z poczekalnią dla pacjentów.

3.1. Indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

- 67 indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie,
- 8 indywidualnych praktyk pielęgniarских oraz 3 NZOZ pielęgniarские .

Podsumowanie i wnioski

Stan techniczny obiektów w których prowadzone są indywidualne, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarzy i lekarzy dentystów ocenia się jako dobry, wyposażenie, sprzęt medyczny nie budzi zastrzeżeń, przestrzegane są zasady dezynfekcji i sterylizacji.

Indywidualne praktyki pielęgniarek i położnych pracują w obiektach NZOZ-ów na zasadzie użyczenia pomieszczenia.

III. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych

W roku 2016 objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie było **1149** obiektów.

W roku sprawozdawczym:

- przeprowadzono **889** kontroli i rekontroli,
- łącznie skontrolowano **544** obiekty,
- ocenę zakładów wg arkusza oceny zakładu dokonano w **241** obiektach.
- w ramach postępowania administracyjnego wydano:
 - **33** decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno - technicznego,
 - **3** decyzje zakazu wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych,
 - **28** decyzji przedłużających postępowanie,
 - **25** decyzji umarzających postępowanie administracyjne,
 - **179** decyzji zatwierdzających zakłady,
 - **45** decyzji warunkowego zatwierdzenia,
 - **52** decyzji wykreślenia z rejestru zakładów,
 - **197** decyzji płatniczych na łączną kwotę **17 070** zł.
- Nałożono **48** mandatów karnych na łączną sumę **9 100** zł.

Nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie obejmuje cały powiat gryfiński (9 gmin) w tym dwie miejscowości przygraniczne: Krajnik Dolny, Osinów Dolny.

Najczęściej stwierdzane uchybienia w zakładach:

- zły stan techniczny pomieszczeń i sprzętu,
- brak wdrożonych i przestrzeganych procedur na podstawie HACCP, w tym procedur
- niewłaściwa higiena osobista pracowników;
- Przekroczony termin przydatności do spożycia lub data minimalnej trwałości produktów wprowadzanych do obrotu

W 2016 roku wpłynęło do rozpatrzenia **38** interwencji z czego **11** potwierdziło się. Interwencje dotyczyły m.in.:

- obrotu żywnością o niewłaściwej jakości zdrowotnej, po terminie przydatności do spożycia, produktami z niewiadomego źródła,
- zanieczyszczenia żywności (ciała obce, pozostałości innych produktów w wyrobach piekarskich)
- nieprzestrzegania higieny podczas sprzedaży środków spożywczych,
- niewłaściwe warunki przewozu pieczywa i wyrobów piekarniczych;

W roku 2016 w trzech zakładach obrotu środkami spożywczymi stwierdzono żywność po terminie przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości. Wystawiono **3** decyzje zakazu wprowadzania środków spożywczych do obrotu. Osoby odpowiedzialne za uchybienia ukarano mandatami karnymi oraz obciążono kosztami czynności kontrolnych.

W roku sprawozdawczym nie wydawano decyzji.

2. Nadzór nad produkcją pierwotną

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto **369** zakłady tej grupy, w tym: **3** zakłady prowadzące magazynowanie i suszenie zboża konsumpcyjnego, **1** gospodarstwo ekologiczne oraz **365** indywidualnych gospodarstw rolnych i ogrodniczych. Przeważająca ilość producentów nadzorowanych przez PPIS produkuje zboża rzepak, **53** producentów deklaruje uprawę warzyw i/lub owoców. W zakładach przeprowadzono **19** kontroli w tym **2** kontrole związane z poborem próbek żywności do badań. Podczas kontroli u producentów produkcji podstawowej sprawdzano

higienę podczas zbioru, magazynowania, transportu żywności oraz higienę osób biorących udział w zbiorze i innych działaniach związanych z produkcją podstawową.

W omawianej grupie obiektów pobrano 6 próbek do badań w kierunku pozostałości pestycydów, zawartości metali ciężkich, mikrobiologii i mykotoksyn. Wyniki wszystkich badanych próbek prawidłowe. W przypadku próbek zboża badanych w kierunku mykotoksyny – cytrynina nie otrzymano wyników (w trakcie badań).

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrole u producentów produkcji pierwotnej przy współdziałaniu z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Ponadto przeprowadzono kontrolę w związku z nieprawidłowymi wynikami badań w kierunku pozostałości pestycydów w próbce pora wyprodukowanego przez p. Andrzeja Żygadło, Gospodarstwo Rolno – Ogrodnicze Ognica 35 74-121 Krzywin. Przeprowadzone przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Warszawie badania próbki nr PBP/611/2016 wykazały przekroczenie wartości NDP oznaczonego związku Chlorypiryfos. Produkt został zgłoszony przez ZPWIS w Szczecinie powiadomieniem informacyjnym nr 2016.03 z dnia 2.09.2016r. dot. stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów chlorypiryfosu w produkcie por młody kl. 1 o nr partii: 21.08.2016.

Przeprowadzono także kontrolę w związku powiadomieniem informacyjnym RASFF nr 2016.03/SZ z dnia 14.12.2016r. dotyczącym stwierdzenia przekroczenia NDP – chlorypiryfosu w produkcie por. Producentem kwestionowanego produktu jest Łukasz Zabłocki, ul. Gryfińska 28, 74-107 Daleszewo.

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 234 próbki – (w tym 4 próbki kosmetyków, 3 próbka materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 12 próbek sanitarnych – wymazy). Dwie próbki pobrane do badań ramach Monitoringu w kierunku oznaczenia mykotoksyn (cytrynina) - w trakcie badań (brak wyników badań).

Do badań laboratoryjnych w kierunku Salmonelli i Enterobacteriaceae pobrano łącznie 35 próbek lodów z automatów. W zakresie wykonywanych badań mikrobiologicznych w kierunku bakterii Enterobacteriaceae, wyniki badań 15 próbek były niezgodne z wymaganiami

Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r. z późniejszymi zmianami. Kierujący zakładami zobowiązali się we własnym zakresie ograniczyć produkcję lodów do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań lodów. Próbki pobrane w ramach rekontroli były prawidłowe. Kierujących zakładami obciążono kosztami badań i czynności kontrolnych. Pobrano 12 wymazów sanitarnych ze sprzętu i wyposażenia w zakładach serwujących lody z automatu -wyniki prawidłowe.

Wyniki badań 5 próbek wyrobów ciastkarskich w zakresie wykonywanych badań w kierunku: Przypuszczalne Bacillus Cereus - liczba w 1 g mogły wskazywać na zanieczyszczenie mikrobiologiczne produktu. Wyniki badań przekazano właściwemu ze względu na siedzibę producenta - PPIS w Goleniowie.

4. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami, organami samorządowymi

W 2016 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gryfinie współpracowała z jednostkami kontrolnymi:

- Inspekcja Weterynaryjna

W 2016 roku przeprowadzano 1 kontrolę sanitarną z udziałem pracownika PIW w Gryfinie. Kontrolę przeprowadzono w zakładzie magazynowania, suszenia zbóż w Parnicy. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Gryfinie przekazano interwencję konsumenta dot. niewłaściwej jakości produkt pn. „Kotlety z karkówki b/k” ponadto PLW w Gryfinie poinformowano o stwierdzonych podczas kontroli interwencyjnej nieprawidłowościach znakowania produktu pn. „Mózgi wieprzowe”, przekazano również anonimowy wniosek interwencyjny dotyczący niewłaściwej jakości produktu pn. „Mięso grillowe”.

W roku sprawozdawczym odbyła się narada Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gryfinie. W naradzie uczestniczyli pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej oraz pracownicy Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Gryfinie.

Tematyka narady:

1. Omówienie zakresu Porozumienia ramowego z dnia 24.02.2016 r. zawartego pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym i Powiatowym Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej

2. Listy podmiotów działających na rynku spożywczym, wspólnie nadzorowanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
3. Punkty kontaktowe służące bieżącej wymianie informacji, innych niż powiadomienia w ramach systemu RASFF, pomiędzy tymi Inspektoratami istotnych ze względu na bezpieczeństwo żywności i żywienia oraz na sprawowanie bieżącego nadzoru w ramach urzędowej kontroli żywności
4. Produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1703)
6. Żywność pochodzenia zwierzęcego produkowana w warunkach domowych
7. Znakowanie produktów pochodzenia zwierzęcego zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności,
8. Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) NR 931/2011 z dnia 19 września 2011 r. w sprawie wymogów dotyczących możliwości śledzenia ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego

Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Grajewie przekazano sprawozdanie z przeprowadzonych w WSSE Szczecinie badań produktu pn. Ser Gouda – ser podpuszczkowy dojrzewający, producent Spółdzielnia mleczarska Mlekoop w Grajewie ul. Elewatorska 13, 19-203 Grajewo Oddział ZPM w Grajewie. W sprawozdaniu ujęto uwagi do znakowania ww. produktu. W odpowiedzi Powiatowy Lekarz Weterynarii w Grajewie przesłał wyjaśnienie producenta w sprawie stwierdzonych uwag.

Do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ostrołęce wysłano ankietę dotyczącą stosowanego procesu wędzenia produktów mięsnych pobranych do badań w ramach oceny zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) dot. produktu „Kiełbasa swojska z cielęciną” producent: Zakład Przetwórstwa Mięsnego „JBB” Import-Eksport Józef Bałdyga ul. Kościelna 25, 07-437 Łyse. W odpowiedzi PLW w odesłał ankietę z uzupełnionymi informacjami.

Do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Zielonej Górze wysłano pismo z prośbą o ustalenie sposobu zagospodarowania oleju rzepakowego tłoczonego usługowo przez zakład nadzorowany

– Tłocznia oleju rzepakowego Lubiechów Górny. W odpowiedzi uzyskano potrzebne informacje.

- Inspekcja Handlowa

W związku z pismami Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej dotyczącym stwierdzonych w kontrolowanym zakładach obrotu żywnością, artykułów po terminie ważności oferowanych do sprzedaży przeprowadzono kontrole sanitarne w tym zakresie. Kontrolowano terminy przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

- Powiatowe Stacje Sanitarne - Epidemiologiczne

PSSE w Policach

Poinformowano o stwierdzeniu w obrocie oraz sprzedaży internetowej produktu pn. Olej rzepakowy z Cedyni – tłocznia Lubiechów gmina Cedynia, producent: VIDA NATURA Monika Wrońska ul. Okocimska 3, 71-371 Pilchowo, z prośbą o przeprowadzenie czynności mających pod kątem identyfikowalności sprzedawanych produktów w tym miejsca ich produkcji oraz przekazanie informacji zwrotnej o dokonanych ustaleniach. W odpowiedzi uzyskano informacje o podjętych przez PPIS w Policach czynnościach, dokonanych ustaleniach oraz prowadzonym postępowaniu.

PSSE w Myśliborzu

Przekazano informacje dot. nieprawidłowości w znakowaniu produktów pn. „Chleb okrągły z makiem”, „Babka piaskowa” .

PSSE w Choszcznie

Podjęto działania w związku z pismem PPIS w Choszcznie dot. nieprawidłowości w oznakowaniu warzyw znajdujących się w obrocie hurtowym, których dostawcą był przedsiębiorca z terenu powiatu gryfińskiego.

PSSE w Szczecinie

W nawiązaniu do pisma PPIS w Szczecinie z dnia 14.07.2016 r. PS.HŻ.074.7.43.2016 przeprowadzono dwie kontrole zakładów obrotu żywnością ujętych na liście dystrybucyjnej magazynu hurtowego Selgros Cash&Carry w Szczecinie w związku z wprowadzeniem do obrotu suplementu diety pn. „Zioła Mnicha Herbata Pu-erh na odchudzanie”, nr partii: L005612/1, data minimalnej trwałości: 03.2018. Nie stwierdzono w obrocie kwestionowanej partii produktu.

W nawiązaniu do pisma z dnia 30.09.2016 r. PS.HŻ.074.7.62. przeprowadzono trzy kontrole zakładów obrotu żywnością ujętych na liście dystrybucyjnej magazynu hurtowego „PELLON” ul. Gdańska 3 D w Szczecinie w sprawie występowania w obrocie produktu pod nazwą „czystek suszony” w postaci ziół krojonych.

PSSE w Międzyrzeczu

W nawiązaniu do pisma z dnia 11 października 2016 r. NS.HŻ.032.1.2.12.2016 przeprowadzono kontrole w celu pobrania próbek produktu pn. „Kurczak Łagodny Zupa Błyskawiczna z kluskami o smaku kurczaka /Wietnam (nr partii L 00 959 1001 16 15, data minimalnej trwałości 01.2018). Produktu nie stwierdzono w obrocie.

PPIS w Zielonej Górze

W związku z prowadzonym postępowaniem dot. działalności zakładu Tłocznia oleju rzepakowego Lubiechów Górny, wysłano pismo prośbą o informacje czy w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonym przez PPIS w Zielonej Górze znajduje się zakład- Tłocznia Brzezcie k. Sulechowa ul. Józefa Czapskiego 55 66-100 Sulechów prowadzony przez TAXSPOT Spółka z o.o. z siedzibą w Katowicach, ul. Warszawska 46/3 40-008 Katowice. Otrzymano odpowiedź.

W 2016 roku w związku z uwagami do znakowania badanych produktów przekazywano sprawozdania do właściwych terenowo organów sprawujących nadzór nad bezpieczeństwem żywności.

- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Przeprowadzono kontrole zgodnie z Planem działania na 2016 rok.

Przeprowadzono także kontrolę w związku powiadomieniem RASFF nr 2016.03/SZ z dnia 14.12.2016r. informacyjnym Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Szczecinie dotyczącym stwierdzenia przekroczenia NDP – chloropiryfosu w produkcie por. Producentem kwestionowanego produktu jest Łukasz Zabłocki, ul. Gryfińska 28, 74-107 Daleszewo.

- Organy administracji samorządowej

Do Urzędów Miast i Gmin przesłano pisma informujące o:

- dopuszczeniu do obrotu grzybów i przetworów grzybowych, warunkach handlu grzybami surowymi oraz wyznaczaniu ich miejsc sprzedaży,
- o organizowanym kursie dla kandydatów dla grzyboznawców,
- informacji o zasadach zatwierdzania i rejestracji zakładów sektora spożywczego oraz wydawania zaświadczeń dot. sprzedaży napojów alkoholowych w zakładach nadzorowanych przez organy PIS.
- obowiązywaniu przepisów prawa żywnościowego w zakresie m.in. zasad sprzedaży, reklamy i promocji środków spożywczych oraz wymagania w zakresie żywienia dzieci i młodzieży w ramach żywienia zbiorowego w przedszkolach, innych formach

wychowania przedszkolnego, szkołach, z wyłączeniem szkół dla dorosłych a także placówkach systemu oświaty; w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach;

Do Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego – Terenowy Oddział Doradców Gryfino zs. w Baniach wysłano informację o opublikowaniu „Wytycznych Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej przy produkcji żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych z wykorzystaniem surowców roślinnych z własnych upraw” z prośbą o rozpowszechnienie wśród zainteresowanych producentów na terenie powiatu gryfińskiego.

- Środki masowego przekazu

Na stronie internetowej pssegryfino.pis.gov.pl umieszczane są informacje dot. działalności PSSE. W zakresie Higieny Żywności i Żywności umieszczono informację na temat bezpiecznego grzybobrania oraz harmonogram dyżurów klasyfikatorów grzybów w PSSE Gryfino, dostaw bezpośrednich i produkcji pierwotnej, Wytycznych Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej przy produkcji żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych z wykorzystaniem surowców roślinnych z własnych upraw.

W Stacji gromadzone są artykuły z gazet lokalnych zawierające informacje dot. obiektów, które są nadzorowane przez PSSE w Gryfinie oraz wszelkie informacje istotne dla pracy Stacji.

5. Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia

W 2016 roku przeprowadzono 34 teoretycznych ocen jadłospisów. Jadłospisy sprawdzano w domach pomocy społecznej, stołówkach szkolnych, internatach, przedszkolach oraz w zakładach cateringowych produkujących posiłki dla ww. grup zakładów. W siedmiu przypadkach stwierdzono uwagi do analizowanych jadłospisów, o czym informowano podmiot prowadzący i/lub dyrektorów placówek.

Jadłospisy były ocenione w oparciu o aktualne normy żywienia i zalecenia żywieniowe oraz w oparciu o wymagania określone w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1256). A z dniem 01 września 2016 roku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r.)

Posiłki w domach pomocy społecznej sporządzane były z uwzględnieniem wymagań związanych ze stanem fizjologicznym pensjonariuszy. Przeprowadzono teoretyczną ocenę jadłospisów. We wszystkich zakładach sporządzane są jadłospisy przez dietetyków. Teoretyczna ocena jadłospisów podczas kontroli nie wykazała nieprawidłowości. Uwzględnione są wielkości

wydawanych porcji , jadłospisy posiadają wyliczenia wartości energetycznej posiłków oraz wyszczególnione są składniki, substancje powodujących alergię lub nietolerancję, użyte przy wytwarzaniu lub przygotowaniu żywności.

W stołówkach szkolnych podawane są posiłki jedno lub dwu daniowe (zupa i/lub drugie danie). W miesiącach od stycznia do sierpnia skontrolowano jadłospisy w oparciu o wymagania określone w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1256). A z dniem 01 września 2016 roku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Najczęściej w analizowanych jadłospisach brak było informacji o procentowym pokryciu zapotrzebowania energetycznego z obiadu zgodnie z aktualnymi normami żywienia, przy wyliczeniu średnioważonej normy dla danej grupy uczniów, stwierdzono również mały udział owoców w posiłkach obiadowych. Do dyrektorów 3 szkół wysłano pisma ze wskazówkami dotyczącymi interpretacji ww. rozporządzenia oraz przypomnieniem zasadach racjonalnego żywienia dzieci.

Jadłospisy w przedszkolach oceniano przed 01 września 2016 roku, w oparciu o wymagania określone w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1256). W większości tych placówek posiłki dostosowane były do w/w rozporządzenia. W dwóch przypadkach do dyrektorów przedszkoli wystosowano pisma ze wskazówkami dotyczącym interpretacji i obowiązku stosowania ww. rozporządzenia.

W zakładach usług cateringowych dokonano oceny żywienia prowadzonego przez agentów przy szkołach w Cedyni, Moryniu, oraz ocenę żywienia pacjentów szpitala.

W zakładzie usług cateringowych przy Zespole Szkół w Cedyni prowadzone jest żywienie dla dzieci przedszkolnych i dzieci szkolnych. W ramach oceny sposobu żywienia dokonano teoretycznej analizy jadłospisu oraz oceny produktów stosowanych do sporządzania posiłków w oparciu o wymagania określone w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1256). W analizowanym jadłospisie w stołówce zespołu szkół (przedszkole, szkoła podstawowa) stwierdzono brak wyliczeń kalorycznych posiłku obiadowego, brak informacji o procentowym pokryciu zapotrzebowania energetycznego z obiadu zgodnie z aktualnymi normami żywienia, przy wyliczeniu średnioważonej normy dla danej grupy uczniów, brak podaży ryb oraz niski udział owoców, warzyw i mleka w odniesieniu do wymagań dla żywienia przedszkolnego

Do ajenta prowadzącego żywienie oraz dyrektora tej placówki wystosowano pismo pisma ze wskazówkami dotyczącym interpretacji i obowiązku stosowania ww. rozporządzenia. Zaplanowano kontrolę sprawdzającą na początku 2016 roku.

Ocena żywienia pacjentów szpitala

Podczas kontroli tematycznej w przedłożonych jadłospisach nie wskazano m.in. wielkości porcji, składu potraw, nie wyliczono wartości energetycznej posiłków, nie określono także norm żywienia, które zostały wzięte pod uwagę przy planowaniu żywienia chorych, co uniemożliwia dokonanie dokładnej oceny sposobu żywienia. Uwagi dotyczące żywienia pacjentów zostały przesłane do dzierżawcy stołówki oraz dyrektora szpitala. Podczas kolejnej kontroli stwierdzono usunięcie nieprawidłowości w jadłospisach. Jadłospis sporządzany jest przez dietetyka z uwzględnieniem zaleceń lekarza, potrzeb żywieniowych pacjentów uwarunkowanych stanem fizjologicznym i rodzajem choroby.

W jadłospisie wywieszonym do wiadomości pacjentów podana jest wielkość porcji, wartość energetyczna posiłków oraz informacja o składnikach i substancjach powodujących alergie lub nietolerancje, użyte przy wytwarzaniu lub przygotowaniu żywności zgodnie z art. 44 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE, Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE

W innych zakładach żywienia dokonano oceny żywienia w Nadodrzańskim Domu Seniora w Starej Rudnicy. Teoretyczna ocena jadłospisu nie wykazała nieprawidłowości, posiłki urozmaicone.

6. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością

W 2016 roku w ramach nadzoru nad środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementami diety oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi sprawdzano warunki sprzedaży oraz oznakowanie produktów.

Przeprowadzono **53** kontrole w zakresie nadzoru nad ww. grupą produktów (w tym **19** w związku z poborem próbek do badań, **4** w związku z powiadomieniem informacyjnym RASFF)

W roku sprawozdawczym pobrano **21** próbek:

- 7 próbek suplementów diety,
 - 8 próbek środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego,
 - 6 próbek żywności wzbogaconej witaminami, składnikami mineralnymi
- do badań w kierunku: azotany, substancje dodatkowe, zawartość witamin i składników mineralnych, kwasy tłuszczowe omega-3, znakowanie.

Wyniki badań zgodne z wymaganiami.

W związku z ujętymi w sprawozdaniach uwagami do znakowania wysłano pisma do właściwych terenowo PPIS.

7. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

Pod nadzorem Stacji nie ma zarejestrowanych zakładów zajmujących się przetwórstwem i skupem grzybów. Przeprowadzono **6** kontroli w punktach sprzedaży grzybów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie warunków sprzedaży oraz dokumentacji.

W sezonie grzybowym nie wystawiano atestów na grzyby świeże, klasyfikatorzy udzielali porad osobom zbierającym grzyby na użytek domowy.

Na stronie internetowej PSSE w Gryfinie oraz tablicy informacyjnej umieszczono harmonogram dyżuru klasyfikatorów grzybów oraz informacje o zasadach bezpiecznego grzybobrania, zasadach wprowadzania grzybów do obrotu handlowego.

Wysłano pisma do urzędów miast i gmin o rozpoczętym sezonie grzybowym z informacjami dotyczącymi warunków sprzedaży grzybów oraz informacją o organizowanym kursie dla kandydatów na grzyboznawców, celem dalszego rozpowszechnienia.

8. Nadzór nad przebiegiem imprez masowych

W 2016 roku nadzorem objęto przyczepy gastronomiczne i stoiska spożywcze podczas trwania imprezy masowej „Dni Gryfina 2016”. Przeprowadzono **15** kontroli stoisk gastronomicznych i ruchomych punktów sprzedaży.

Kontrole przeprowadzono w zakresie stanu sanitarnego obiektów, warunków przechowywania i przygotowywania posiłków, zabezpieczenia przed szkodnikami i czynnikami atmosferycznymi. Kontrolowano higienę osobistą osób mających kontakt z żywnością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie, nie wystawiano mandatów karnych.

IV. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

Z zakresu nadzoru bieżącego nad zakładami pracy w 2016 roku przeprowadzonych zostało ogółem **219** kontroli. W roku 2016 przeprowadzone kontrole wykazały występowanie przekroczeń NDN i NDS w **5** zakładach pracy. Liczba pracowników narażonych na przekroczenia czynników szkodliwych: **79**

Tabela 1.1 Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD

PKD	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN <i>dot. zakładów skontrolowanych w 2016r.</i>	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach <i>dot. zakładów skontrolowanych w 2016r.</i>				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
		NDS/NDN (ogółem) <i>pracownik liczony jeden raz niezależnie od ilości czynników</i>	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych <i>należy uwzględnić: hałas, drgania, mikroklimat zimny i gorący, promieniowanie optyczne</i>	
1	2	3	4	5	6	7
2	1	6			12	
16	2	42			42	
24	1	29		10	29	
49	1	2			2	
Razem	5	79	0	10	85	0

Tabela 1.2 Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w sekcji higieny pracy w powiecie gryfińskim

PKD	Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli <i>pod tabelą podać najczęściej stwierdzone uchybienia wraz z liczbą przypadków</i>	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji:		Liczba nakazów / obowiązków w w decyzji <i>pod tabelą podać najczęściej wydawane nakazy wraz z liczbą przypadków</i>	Liczba nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego	Kwota nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego
				unieruchamiających stanowisk /oddział / zakład pracy <i>pod tabelą podać przyczyny unieruchomienia</i>	dotyczących poprawy warunków pracy <i>pod tabelą podać opis dot. poprawy warunków w pracy</i>			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01	14	23	7			19		
02	3	5	1					
03	1	2						
08	5	6						
10	3	5	2		2	11		
11	2	2						
14	3	5	1			1		
16	5	9	3			1		
17	1	2	1		1	2		
18	1	2	1			5		
20	1	3	2					
22	4	5						

23	1	1						
24	2	6	5					
25	1	1	1		1	2		
28	1	4	3		1	13		
31	1	1						
33	2	2	1			1		
35	5	6	1			2		
36	4	5	1					
38	1	1						
41	7	9	1			3		
42	2	2						
43	3	3						
45	12	16	3		2	10		
46	9	10						
47	25	31	6			9		
49	5	9	1		1	3		
53	1	1	1		1	27		
55	1	1	1			1		
56	1	1						
68	1	1						
77	2	2						
84	9	10	1		1	3		
85	9	9						
86	7	8	1			3		
87	1	1						
90	2	3	1			5		
93	1	1						
96	3	5						
suma	162	219	46	0	10	121	0	0

Poprawa warunków pracy poprzez: zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego sufitów, podłóg i ścian w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych; zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego sufitów, podłóg i ścian w pomieszczeniach pracy; zapewnienie oświetlenia zgodnego z Polskimi Normami; przeprowadzenie badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy w zakresie: hałasu, drgań mechanicznych, zapylenia.

Najczęściej stwierdzane uchybienia wraz z liczbą przypadków:

- 1) Brak aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy – **4** przypadki
- 2) Brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy – **15** przypadków
- 3) Brak bądź nieaktualna ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – **22** przypadki
- 4) Brak spisu i kart charakterystyki do stosowanych substancji chemicznych – **4** przypadki
- 5) Nieaktualne karty charakterystyki do stosowanych substancji chemicznych – **1** przypadek
- 6) Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy – **3** przypadki
- 7) Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – **6** przypadków
- 8) Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ciągów komunikacyjnych – **2** przypadki

- 9) Brak pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego bądź oświetlenie niezgodne z Polską Normą – **9** przypadków
- 10) Brak do wglądu rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowisku pracy – **1** przypadek
- 11) Brak przekazania do ZPWIS w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – **1** przypadek
- 12) Brak rejestru prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – **1** przypadek
- 13) Brak rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – **1** przypadek
- 14) Brak opracowanego rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 lub 4 grupy – **1** przypadek
- 15) Brak opracowanego rejestru prac narażonych pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 lub 4 grupy – **2** przypadki

Najczęściej wydawane nakazy wraz z liczbą przypadków:

1. Przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – **22** nakazy
2. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy – **22** nakazy; (dotyczy właściwych pomieszczeń pracy)
3. Wykonania i udokumentowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z nią pracowników – **24** nakazy
4. Przedstawienia aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy – **26** nakazów
5. Zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników – **2** nakazy
6. Sporządzenia lub przedstawienia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – **1** nakaz
7. Zapewnienia właściwych pomieszczeń higieniczno sanitarnych pracownikom – **7** nakazów
8. Sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz rejestr prac narażających na działanie takich czynników – **2** nakazy
9. Przeprowadzenia szkoleń BHP dla pracowników – **9** nakazów
10. Doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ciągów komunikacyjnych – **5** nakazów
11. Ustalenie wysokości ekwiwalentu za pranie i konserwację odzieży roboczej – **1** nakaz

2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne

W roku sprawozdawczym skontrolowanych zostało **5** zakładów, w których pracownicy narażeni są na kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy.

Tabela 2.1 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu gryfińskiego

P(G)SSE	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia		
			Brak rejestru prac	Brak rejestru pracowników	Brak informacji do PWIS
			<i>pod tabelą podać pozostałe, najczęściej stwierdzane uchybienia wraz z liczbą przypadków</i>		
1	2	3	4	5	6
Gryfino	5	5	1	1	1
Razem	5	5	1	1	1

3. Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne

Tabela 3.1. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu gryfińskiego

Lp.	PSSE/GSSE	Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia				
				brak rejestru prac (grupa 3 lub 4)	brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 lub 4	brak oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych	brak procedur i instrukcji	brak szkoleń pracowników
				<i>pod tabelą podać inne najczęściej stwierdzane uchybienia wraz z liczbą przypadków</i>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Gryfino	79	87	2	2	4		
Suma		79	87	2	2	4	0	0

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi

W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin w 2016r. przeprowadzono ogółem **123** kontrole, w tym **99** z zakresu stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin przez zakłady pracy w działalności zawodowej oraz **21** kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin przez zakłady pracy.

W zakresie substancji i preparatów chemicznych niebezpiecznych wystawiono łącznie **7** decyzji administracyjnych.

Tabela 4.1. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie gryfińskim – wprowadzający do obrotu.

	Zagadnienie	PSSE GRYFINO
1	Liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin	21
2	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin	0
3	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono brak kart charakterystyki	0
4	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem	0
5	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono nieprawidłowe oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin	0

Tabela 4.2 Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie gryfińskim – stosujący

	Zagadnienie	PSSE GRYFINO
1	Liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin	99
2	Liczba stosujących, u których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin	0
3	Liczba stosujących, u których stwierdzono brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin	0
4	Liczba stosujących, u których stwierdzono brak kart charakterystyki	2
5	Liczba stosujących, u których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem	0
6	Liczba stosujących, u których stwierdzono niewłaściwe oznakowanie pojemników, zbiorników, niezabudowanych rurociągów służących do przechowywania substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych	0

Tabela 4.3 Produkty biobójcze w powiecie gryfińskim

	Zagadnienie	PSSE GRYFINO
1	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych	3
2	Liczba decyzji I instancji w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych w tym:	0
2a	Liczba decyzji nakazujących wycofanie z obrotu produktów biobójczych	0
3	Liczba wycofanych z obrotu produktów biobójczych	0

5. Choroby zawodowe

Tabela 5.1 Choroby zawodowe w powiecie gryfińskim

Nr choroby zawodowej	Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych	Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w rozumieniu decyzji prawomocnych	Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej
1	2	3	4	5
26	1	1	1	0
Razem	1	1	1	0

6. Środki zastępcze

Tabela 6.1 Środki zastępcze w powiecie gryfińskim

	Zagadnienie	PSSE GRYFINO
1	Liczba kontroli (zakończonych protokołem kontroli) przeprowadzonych w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	2
2	Liczba wizytacji przeprowadzonych w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	0
3	Liczba zabezpieczonych produktów	0
4	Liczba wydanych decyzji o wstrzymaniu wprowadzania do obrotu produktów	0
5	Liczba wydanych decyzji o wstrzymaniu prowadzenia działalności	0
6	Liczba wydanych decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków zastępczych	0
7	Liczba wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych	0
8	Kwota nałożonych kar pieniężnych	0
9	Liczba prowadzonych postępowań dot. osób fizycznych, w tym:	4
10	liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania	1
11	liczba wydanych decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków zastępczych	1
12	liczba wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych	1
13	Kwota nałożonych kar pieniężnych	20 000

V. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

1. Ogółem liczba obiektów pod nadzorem: 758 , w tym:

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba obiektów skontrolowanych</i>	<i>Uwagi</i>
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1	85	86	Skontrolowano Miedwie
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 2.B	6	6	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 4	121	88	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 5	503	322	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 6	43	22	
Inne	0	0	
OGÓLEM	758	524	

2. Ogółem liczba kontroli: 1152

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba kontroli</i>	<i>Uwagi</i>
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1	312	Podano liczbę pobranych próbek z wodociągów i podmiotów
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 2.B.	1	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 4	108	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 5	516	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 6	22	
Inne: <i>INTERWENCJE +EKSHUMACJE</i>	161+32	
OGÓLEM	1152	

3. Liczba załatwionych interwencji: 44

Interwencji zgłoszonych było 44, w tym zasadnych zgłoszonych było 26, a bezzasadnych było 18. Interwencje dotyczyły głównie niewłaściwej jakości wody, złych warunków sanitarnych pomieszczeń

mieszkalnych, niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego w lokalach użyteczności publicznej (tj. CW Laguna, Sala Zabaw dla dzieci Tęczowa Kraina, Club Gladius oraz w lokalach mieszkalnych), przekroczonego poziomu hałasu w lokalu mieszkalnym, bądź niewłaściwego odprowadzania ścieków i gospodarki odpadami komunalnymi.

4. Liczba decyzji: 211, w tym:

- Decyzje administracyjne: 17
- Decyzje o przedłużeniu terminu: 6
- Decyzje – ekshumacje: 180
- Decyzje dot. ocen higienicznych: 4
- Decyzja o zatwierdzeniu laboratorium – 2 i 1 zmieniająca
- Decyzja na wywóz zwłok – 1

5. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części:

W okresie sprawozdawczym nie unieruchamiano obiektów.

6. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych obiektów (wodnych, stałych, środków transportu):

Rodzaj obiektu		Liczba obiektów			
		nowododanych	zlikwidowanych	ze zmianą kategorii obiektu	po remontach generalnych
		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Ustępy publiczne	<i>1</i>	0	1		
Domy Pomocy Społecznej Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	<i>12</i>	1			
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	<i>22</i>	1	0		
Zakłady fryzjerskie	<i>23</i>	14	1	6	
Zakłady kosmetyczne	<i>24</i>	21	3		
Zakłady odnowy biologicznej	<i>26</i>	4	1		
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu	<i>27</i>	0	1		

Tereny rekreacyjne	44	1	0		
Hotel	16	0	0	1	
Inne obiekty	48	13	2		
OGÓLEM		55	9	7	

6. Charakterystyka obiektów – informacje uzupełniające do danych zawartych w tabelach Excel będących załącznikami do **druku MZ-46**:

6.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia obejmuje **91** obiektów, w tym **85** wodociągów stanowiących zbiorowe zaopatrzenie i **6** innych podmiotów zaopatrujących w wodę. Podział obiektów na poszczególne grupy przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie		W ewidencji	Skontrolowanych
Wodociągi	<100	60	60
	101-1000	24	24
	1001-10000	1	1
	10001-100000	0	1 (Miedwie)
Inne podmioty zaopatrujące w wodę		6	6
Ogółem		91 (bez Miedwia)	92 (z Miedwiem)

Inne podmioty zaopatrujące w wodę nie służą zbiorowemu zaopatrzeniu, lecz zaopatrują odbiorców czasowo. Są to wodociągi sezonowe, zasilające ośrodki wypoczynkowe w Stokach gm. Chojna, „Kiełbicze” w Żelechowie gm. Widuchowa, Centrum Wypoczynkowo – Konferencyjnego Szafir (dawniej SAVANA) w Moryniu. Całoroczne obiekty to: wodociąg zasilający targowisko „Canpol” w Osinowie Dolnym gm. Cedynia, Stacja Paliw Chojna-Wilkoszyce oraz Centrum Wodne „Laguna” w Gryfinie.

W omawianym okresie sprawozdawczym pobrano **393** próbek wody, w tym:

1. **312** próbki wody do spożycia (w tym **2** próbki z ujęcia powierzchniowego „Miedwie” w kierunku cezu 137),
2. **43** próbki ciepłej wody użytkowej w kierunku Legionella sp.,
3. **1** próbkę wody z kąpieliska
4. **37** próbek z niecek basenowych
5. **16** próbek z podmiotów

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego wykonano **46** oznaczeń fizycznych, w tym **3** z kąpieliska (1 próbka x **3** oznaczenia: zakwity sinic, osady smoliste i przedmioty pływające, makrofagi lub fitoplankton) oraz **43** przy poborze ciepłej wody użytkowej (temperatura).

Na koniec okresu sprawozdawczego nie było obiektów z nieodpowiednią jakością wody.

W minionym roku wydane zostało **7** decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia z uwagi na przekroczenia mikrobiologiczne:

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody	Przekroczony parametr
1	Grzybno	< 100	bakterie grupy coli
2	Stołeczna	< 100	bakterie grupy coli
3	Gądno	< 100	bakterie grupy coli
4	Stołeczna	< 100	bakterie grupy coli
5	Bielinek	< 100	bakterie grupy coli
6	Kamionka	< 100	bakterie grupy coli
7	Czartoryja	< 100	bakterie grupy coli

W roku 2016 wydane zostały 2 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia z uwagi na przekroczenia fizykochemiczne:

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody	Przekroczony parametr
1	Stołeczna	< 100	mangan, żelazo
2	Bielin	< 100	mętność

W roku 2016 wydana została 1 decyzja na nieodpowiednią jakość ciepłej wody użytkowej w Domu Pomocy Społecznej w Dębach.

W roku 2016 zakończyły się decyzje dotyczące nieodpowiedniej jakości wody wydane w roku 2015:

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody	Przekroczony parametr
1	Brwice	< 100	mętność, żelazo
2	Strzelczyn	< 100	mętność, żelazo
3	Bielin	< 100	mangan, mętność
4	Goszków	< 100	mętność, żelazo
5	OW Żelechowo	< 100	mangan

W omawianym okresie sprawozdawczym przeprowadzono remonty w poniższych hydroforniach:

1. Wełtyń (gm. Gryfino)
2. Drzenin (gm. Gryfino)
3. Gryfino-Tywa (gm. Gryfino)
4. Gryfino-Laguna (gm. Gryfino)
5. Moryń (gm. Moryń)

Z uwagi na obawy przed ponownym skażeniem związkami *trichloroetenu i tetrachloroetenu* wody zasilającej ujęcie „Tywa” w Gryfinie, ujęcie to zasilane jest wodą surową z ujęcia wody w miejscowości Krzypnica, gm. Gryfino.

W 2016 roku zaplanowanych było **36** próbek ciepłej wody użytkowej badanych w kierunku *Legionella* sp.. Pobrano łącznie **43** próby. W obiektach należących do Szpitala pobrano łącznie **16** próbek:

- Szpital Powiatowy przy ul. Parkowej w Gryfinie: 6
- Szpital Powiatowy w Nowym Czarnowie: 6
- Szpital Powiatowy przy ul. Armii Krajowej w Gryfinie: 4

Podejmowane działania naprawcze wyeliminowały zagrożenie dla osób korzystających z ciepłej wody użytkowej.

W okresie sprawozdawczym nie występowały długotrwałe braki w dostawach wody ani poważne awarie.

6.2. Pływalnie i baseny

W omawianym okresie sprawozdawczym pobrano **24** próbki z niecek basenowych w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w Centrum Wodnym LAGUNA w Gryfinie. Nadzór nad jakością wody sprawuje również zarządca basenu, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

6.3 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

Dnia 30 czerwca 2016 roku rozpoczął się sezon kąpieliskowy na Kąpielisku Śródlądowym w Moryniu oraz na **4** MWDK, tj. w Baniach, Steklnie, Strzeszowie i w Moryniu przy Ośrodku Wypoczynkowym „Szafir”. Natomiast ostatnie piąte MWDK Cedynia rozpoczęło sezon z dniem 04 lipca 2016 roku. Zarówno na kąpielisku jak i na wszystkich MWDK-ach przed rozpoczęciem sezonu zostały pobrane próbki wody. Jednakże na kąpielisku z ramienia Inspekcji, natomiast na MWDK-ach w ramach kontroli wewnętrznej. W trakcie trwania sezonu kąpielowego na każdym obiekcie były pobierane próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej. W przypadku kąpieliska pobrano łącznie 4 próbki zgodnie z ustalonym w terminie harmonogramem. Natomiast w przypadku MWKD próbki były pobierane w okolicach połowy trwania sezonu kąpielowego. W przypadku MWKD Banie próbka pobrana w połowie trwania sezonu wykazała nieprawidłowości w zakresie parametru bakterii *E. coli*. PPIS w Gryfinie wydał decyzję o zakazie kąpieli. Następnie zostały pobrane ponownie próbki wody w pełnym zakresie badań i

po uzyskaniu pozytywnych wyników badań PPIS w Gryfinie wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpiel, kończąc tym samym postępowanie w tej sprawie. Organizatorzy kąpieliska oraz MWDK-ów przysyłali wyniki badań do Inspekcji natychmiast po ich otrzymaniu. Społeczeństwo było informowane o jakości wody natychmiast po wydaniu orzeczenia o jakości wody. W przypadku kąpieliska informacje przekazywane za pośrednictwem tablicy informacyjnej na terenie kąpieliska, Serwisu kąpieliskowego, oraz strony internetowej PSSE Gryfino. W przypadku MWDK-ów informacje przekazywano za pośrednictwem tablicy informacyjnej na terenie MWDK oraz za pośrednictwem strony internetowej PSSE Gryfino. W toku przeprowadzanych kontroli kąpieliska oraz MWDK-ów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

6.4 Stan sanitarny obiektów

W ramach realizacji harmonogramu kontroli prowadzony był nadzór nad obiektami zaopatrującymi ludność w wodę, obiektami użyteczności publicznej, placówkami służby zdrowia i środkami transportu.

- zaplanowano **704** kontrole
- wykonano **809** kontroli w tym **9** wspólnych (wiodąca HK, 2 z EP, 4 z HP, 3 z HŻŻiPU)
- uczestniczono w **13** wspólnych kontrolach z EP, HP, HŻŻiPU

Zły stan techniczny stwierdzony został w poniżej wymienionych obiektach stałych:

Lp.	Nazwa i adres obiektu ze złym stanem na 31.12.2016 r.	Krótki opis czego dot. zły stan obiektu, urządzenia	Termin realizacji nałożonych obowiązków (jeśli dotyczy)
1.	Dom Pomocy Społecznej ul. Rynkowa 27 74-503 Moryń	nieprawidłowości z zakresu HP pomieszczeń pracy, niewłaściwy stan sanitarny korytarzy, schodów, pęknięta szyba w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym, ubytki w kafelkach na ścianie w pomieszczeniu obróbki wstępnej	31.08.2016r. <i>decyzja wykonana</i>
2.	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury ul. Kościuszki 48 74-505 Mieszkowice	niewłaściwy stan ścian w pomieszczeniach	30.10.2017r.
3.	Boisko, Witnica, 74-503 Moryń	niewłaściwy stan pomieszczeń ścian w szatni, pomieszczeniu na sprzęt sportowy, pomieszczeniu dla sędziów, pomieszczeniu sanitarno-higienicznym	30 czerwca 2017r.
4.	Gładius Club, ul. Targowa 3, 74-100 Gryfino	niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny ścian pomieszczeń sal do ćwiczeń, niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny wykładzin podłogowych,	31 sierpnia 2016r. - <i>decyzja wykonana</i> 30 grudnia 2016r.
5.	Stacja Paliw SET-POL, Wilkoszyce	zły stan sanitarny pomieszczeń sanitarno-higienicznych	mandat
6	Dworzec PKP przy ul.	Niewłaściwy stan ścian w poczekalni	31 grudnia 2017r.

	Żółkiewskiego w Chojnie		
7	Trzczańskie Centrum Kultury w Trzcianku Zdroju ul. Młyńska 4 74-510 Trzcianko-Zdrój	Niewłaściwy stan ścian/podłóg w pomieszczeniach	28 września 2019r.
8	Niepubliczny Zakład Fizjoterapii Mariola Kupkowska ul.9 Maja 8, 74-101 Gryfino	Niewłaściwy stan ścian w pomieszczeniach magneoterapii i kinezyterapii	31 sierpnia 2017
9	Sala Zabaw Dla dzieci „Tęczowa Kraina”	Niewłaściwy stan kasetonów sufitowych oraz urządzeń w bawialni	Pkt.1 do 15 grudnia 2016 wyegzekwowane Pkt 2 -3 do 31 stycznia 2017

W trakcie 2016 roku zły stan sanitarny stwierdzono podczas kontroli obiektów:

- ▲ Zakład fryzjerski Pani Haliny Langa w Gryfinie – brudne narzędzia - mandat **100,00** zł;
- ▲ Zakład fryzjerski Wanda Pela w Chojnie - brudne narzędzia - mandat **100,00** zł;
- ▲ Gladius Club Gryfino – niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń siłowni – dwa mandaty po **500,00** zł;
- ▲ Zakład Fryzjerski Wibra w Osinowie Dolnym – brak utrzymania bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pomieszczeniach zakładu fryzjerskiego i brudne narzędzia - mandat **150** zł;
- ▲ Stacja Paliw Wilkoszyce – brak utrzymania bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych - dwa mandaty po **300**zł;
- ▲ Camping Gądko Joanna Burbo – brak utrzymania bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych mandat **200**zł;
- ▲ Niepubliczny Zakład Fizjoterapii Mariola Kupkowska brak utrzymania bieżącego stanu sanitarno-higienicznego - mandat **200** zł
- ▲ Sala Zabaw dla dzieci Tęczowa Kraina brak utrzymania bieżącego stanu sanitarno-higienicznego - mandat **500** zł

Zły stan techniczny na poniższych wodociągach:

Lp.	Nazwa i adres obiektu, urządzenia ze złym stanem na 31.12.2016 r.	Krótki opis czego dot. zły stan obiektu, urządzenia	Termin realizacji nałożonych obowiązków (jeśli dotyczy)
1	Brwice	Zły stan sanitarno-higieniczny urządzeń wodociągowych (filtrów)	2016-12-31
2	Gryfino Pomorska	Zły stan sanitarno-higieniczny powierzchni ścian w pomieszczeniu filtrów pośpiesznych oraz w pomieszczeniu pomp	2016-12-31

3	Wodociąg Miedwie	Zły stanu sanitarno-higieniczny powierzchni ścian w budynku filtrów pośpiesznych (galeria wodociągów)	2016-12-31
4	Wodociąg Kępa Troszyńska	Zły stan sanitarno-techniczny ścian, podłogi, sufitu, urządzeń uzdatniających, zbiornika wyrównawczego;	2017-11-30

W styczniu 2016 roku zakończyły się dwie decyzje dot. stanu technicznego wodociągów : Gryfino Tywa (z 2012 roku), Drzenin (z 2013 roku) oraz Weltyń.

7. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Na terenie powiatu gryfińskiego zlokalizowanych jest **59** cmentarzy, z czego **48** komunalnych i **11** parafialnych. Na dwóch cmentarzach w Gryfinie przy ul. Pomorskiej oraz Chojnie przy ul. Odrzańskiej znajdują się domy przedpogrzebowe z chłodniami.

Firmy pogrzebowe korzystają z tych dwóch domów przedpogrzebowych z chłodniami bądź z domu przedpogrzebowego na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie.

Ponadto Zakład Usług Pogrzebowych Józefa Wojtasia posiada chłodnię zlokalizowaną w Chojnie Lotnisko, poza terenem cmentarza.

Tabela Nr 7.1. Dane dot. ekshumacji

Lp.	Liczba cmentarzy ogółem	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji nie zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba ekshumacji z udziałem pracowników PIS	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powód ich wstrzymania
1.	59	179	1	177	161	0

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przeprowadzania ekshumacji oraz transportu specjalistycznego zwłok i szczątków po przeprowadzonej ekshumacji. Pracownicy zakładów przeprowadzających ekshumacje posiadali odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne. Szczątki ludzkie były umieszczane w trumnach ekshumacyjnych, a następnie przenoszone lub przewożone na miejsce ponownego pochówku. Przewiezienie szczątków odbywało się za pośrednictwem specjalistycznych pojazdów tj. karawanów, które spełniały wymogi sanitarno – techniczne. Materiał ziemny wydobywany z grobów był gromadzony na specjalnych matach. Miejsca ekshumacji po zakończeniu ekshumacji były dezynfekowane, uporządkowywane i zasypywane materiałem ziemnym wcześniej gromadzonym na specjalnych matach. W przypadku decyzji odmownej na przeprowadzenie ekshumacji przyczyną odmowy było brak udokumentowanego pokrewieństwa pomiędzy wnioskodawcą, a zmarłym. Ilość ekshumacji, które odbyły się bez nadzoru PIS wyniosła **16**.

Tabela Nr 7.2. Dane dot. zakładów pogrzebowych

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego / domu przedpogrzebowego	Liczba chłodni	Liczba miejsc w chłodni	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakim dysponuje zakład / dom
1.	Zakład Usług Pogrzebowych Józef Wojtaś Chojna ul. Szczecińska 2a	1	9	3 samochody
2.	Przedsiębiorstwo Usług Pogrzebowych i Cmentarnych s.c. Sławomir Trociński Chojna ul. Kolejowa 16	-	-	1 samochód
3.	Usługi Pogrzebowe Małgorzata Sługocka Mieszkowice ul. Warszawska	-	-	2 samochody
4.	Usługi Pogrzebowe KALIA Renata Pawlak Gryfino ul. Chrobrego	-	-	2 samochody
5.	Usługi Pogrzebowe PUK Sp. z o.o. Gryfino ul. Pomorska	-	-	2 samochody
6.	Dom przedpogrzebowy Gryfino ul. Pomorska	1	9	-
7.	Dom przedpogrzebowy Chojna ul. Odrzańska	1	4	-

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono **11** czynności kontrolnych na terenie cmentarzy, jak również nie wpływały interwencje dot. cmentarzy i w związku z tym nie było konieczności podejmowania działań przez PIS.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakładach pogrzebowych.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie środków transportu.

Liczba wydanych postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy – **23** postanowienia

8. Szpitale

Tabela Nr 8.1 Zaopatrzenie szpitali w wodę do spożycia

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	źródło zaopatrzenia podstawowe		rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę			Uwagi (np. program dostosowawczy)
			wodociąg własny	wodociąg sieciowy	wodociąg własny	wodociąg sieciowy	zbiornik	
1.	Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Gryfino ul. Parkowa 5	nie	tak	nie	nie	nie	

W okresie sprawozdawczym nie pobrano próbek wody do spożycia, gdyż szpital nie posiada własnego wodociągu. Jest zaopatrywany tylko z wodociągu sieciowego miejskiego Gryfino-Tywa.

8.2. Postępowanie z bielizną szpitalną i pralnictwo

Tabela Nr 8. 2 Wykaz miejsc prania bielizny szpitalnej w obiektach szpitalnych

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Miejsce prania bielizny szpitalnej	Uwagi
1.	Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Gryfino ul. Parkowa 5	DGP ALAUNDRY Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy	

Pranie bielizny szpitalnej zajmuje się Pralnia DGP ALAUNDRY Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy.

Szpital posiada wydzielone pomieszczenie przeznaczone na magazyn bielizny czystej. Magazyn posiada zapewnioną łatwozmywalność ścian i podłóg oraz wyposażony jest w obudowany regał do przechowywania czystej pościeli.

Bielizna czysta z magazynu przenoszona jest na poszczególne oddziały w workach foliowych. Ze względu na skromną powierzchnię żaden z oddziałów nie posiada pomieszczenia przeznaczonego na przechowywanie bielizny czystej. Wydzielone zostały jedynie szafy przeznaczone na ten cel.

Istotnym problemem dla właściwego funkcjonowania szpitala jest brak wydzielonego magazynu bielizny brudnej. Bielizna brudna składana jest w przystosowanych do transportu pojemnikach (brudownikach), następnie na bieżąco odbierane przez pracownika pralni.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną brudną i czystą.

8.3. Postępowanie z odpadami medycznymi w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego z uwzględnieniem spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi.

Tabela Nr 8.3 Wykaz firm odbierających odpady medyczne ze szpitali oraz wykaz szpitali prowadzących instalacje do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Firma odbierająca i transportująca odpady medyczne do miejsca ich unieszkodliwiania	Miejsce unieszkodliwiania odpadów medycznych (lokalizacja spalarni)	Szpitalna instalacje do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych (lokalizacja spalarni oraz rodzaj stosowanych urządzeń)	Dokumenty potwierdzające unieszkodliwienie przekazanych zakaźnych odpadów medycznych* (czy szpital jako wytwórca odpadów posiada takie dokumenty)	Uwagi
1.	Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Gryfino ul. Parkowa 5	Remondis Medison Sp. z o.o. Puszkina 41, 42 530 Dąbrowa Górnicza	MD-proeco Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 65 85-825 Bydgoszcz	Nie dotyczy	tak	

Szpital posiada decyzję wydaną przez Starostę Gryfińskiego zezwalającą na wytwarzanie odpadów w tym zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. Szpital posiada umowę na odbiór odpadów medycznych z Remondis Medison Sp. z o.o. ul. Puszkina 41, 42 530 Dąbrowa Górnicza. Do czasu odbioru odpady przechowywane są w magazynie usytuowanym w pomieszczeniu piwnicznym. Magazyn wyposażony jest w boksy przeznaczone na odpowiednie grupy odpadów, z dostępem bezpośrednim do umywalki z ciepłą i zimną wodą, wyposażoną w dozownik z mydłem i środkiem do dezynfekcji rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku.

Przestrzeń ładunkowa środków przeznaczonych do transportu odpadów medycznych (wózków i pojemników) jest przestrzenią zamkniętą.

Segregacja odpadów prowadzona jest w miejscach wytwarzania (gabinety zabiegowe, sale operacyjne). Pojemniki na odpady są odpowiednio oznakowane. Odpady o ostrych krawędziach zbierane są do pojemników jednorazowego użytku.

Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca ich wytwarzania do miejsca magazynowania odbywa się w oznakowanym przystosowanym zamykanym pojemniku transportowym. W szpitalu opracowane są i stosowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

8.4. Postępowanie ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego, prosektorium.

Tabela Nr 8.4 Wykaz prosektorium, chłodni szpitalnych i pomieszczeń pro morte.

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Prosektorium	Miejsce przechowywania zwłok		Uwagi
				Pro – morte (ilość miejsc)	Chłodnia* (ilość miejsc)	
1.	Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Gryfino ul. Parkowa 5	nie	2	brak	

Szpital nie posiada prosektorium, natomiast posiada dwa pomieszczenia pro morte do tymczasowego przechowywania zwłok.

Zwłoki osób zmarłych przez okres 2 godzin przetrzymywane są w tym pomieszczeniu. Po tym okresie odbierane są przez pracowników zakładów pogrzebowych.

8.5. Postępowanie z odpadami komunalnymi.

Odpady komunalne, zbierane na oddziałach do pojemników wyłożonych wkładami foliowymi, składowane są w kontenerach usytuowanych w pobliżu budynku szpitala. Odpady wywożone są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Gryfinie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jakości świadczonych usług.

9. Liczba i zabezpieczenie imprez masowych - 3 z uwzględnieniem następujących informacji:

- W okresie sprawozdawczym wpłynęły 3 wnioski do PPIS na zabezpieczenie imprez masowych.
- Dnia 8 kwietnia 2016r. została pozytywnie zaopiniowana impreza masowa pod nazwą „Dni Gryfina-Majówka 2016” wnioskodawca był Gryfiński Dom Kultury ul. Szczecińska 17, 74-100 Gryfino impreza masowa była objęta nadzorem sanitarno-higienicznym.
- Dnia 02 sierpnia 2016r. została pozytywnie zaopiniowana impreza masowa pod nazwą „Dożynki Gminne Gryfino 2016” wnioskodawca był Gryfiński Dom Kultury ul. Szczecińska 17, 74-100 Gryfino impreza masowa była objęta nadzorem sanitarno-higienicznym.
- Dnia 29 sierpnia 2016 roku została pozytywnie zaopiniowana impreza masowa pod nazwą „Orły nad Nijmegen” wnioskodawca był Gryfiński Dom Kultury ul. Szczecińska 17, 74-100 Gryfino impreza masowa była objęta nadzorem sanitarno-higienicznym.
- W okresie sprawozdawczym nie zostały wydane negatywne opinie na zorganizowanie imprez masowych.

10. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

Współpracowano z organami administracji samorządowej w zakresie stanu sanitarnego obiektów, zaopatrzenia w wodę i jakości wody w kąpieliskach i MWDK.

Kontynuowano współpracę z Powiatowym Zespołem Reagowania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Gryfinie między innymi w zakresie likwidacji ewentualnych skutków ataku bioterrorystycznego lub innych zdarzeń losowych (powódzie, susze, itp.), Urzędami Miast i Gmin, Komendą Powiatową Policji.

11. Krótkie podsumowanie – wnioski.

W okresie sprawozdawczym zaobserwowano ogólnie tendencję wzrostową jeśli chodzi o poziom warunków sanitarnych, higienicznych i technicznych. Pojawiające się ewentualne nieprawidłowości są systematycznie i skutecznie usuwane w zależności od możliwości finansowych osób czy podmiotów odpowiedzialnych za dane obiekty.

VI. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Liczba placówek pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży - ogółem 171

- stałych - 150
- sezonowych – 21 (2 wypoczynek zimowy; 19 wypoczynek letni)

2. Ogólna liczba kontroli placówek będących pod nadzorem pionu HDiM – 159

- 140 kontroli w obiektach stałych;
- 19 kontrole w obiektach sezonowych w trakcie trwania wypoczynku.

3. Decyzje administracyjne wydane przez Higienę Dzieci i Młodzieży - 38

W tym: - 17 merytorycznych

 w tym 13 zmieniających termin wykonania obowiązków;

 - 4 decyzje płatnicze

Zagadnienia ujęte w decyzjach administracyjnych dotyczyły:

PRZEDSZKOLA

- w *Przedszkolu Nr 1 im. Krasnala Halabaty w Gryfinie*

- zapewnienia prawidłowego stanu techniczno-sanitarnego powierzchni podłogowej w pomieszczeniu holu na parterze budynku przedszkola, tak, aby była równa, bez śladów

- pęknięć, a także łatwa do utrzymania w czystości.
- zapewnienia prawidłowego stanu techniczno-sanitarnego powierzchni podłogowej w miejscu wejścia do szatni dla dzieci na parterze budynku przedszkola, tak, aby była równa, bez śladów ubytków, naderwań i pęknięć, a także łatwa do utrzymania w czystości.
 - doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego powierzchni podłogowej w pomieszczeniu szatni dla dzieci grupy VI, na parterze budynku przedszkola, tak, aby była równa, bez śladów ubytków, naderwań i pęknięć, a także łatwa do utrzymania w czystości.
 - zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno-technicznego powierzchni podłogowej przy schodach w korytarzu komunikacyjnym na I piętrze budynku, tak, aby była równa, bez śladów wybrzuszeń i pęknięć, a także łatwa do utrzymania w czystości.
 - doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego powierzchni podłogowej przy wejściu do sali zajęć dla dzieci grupy V, na I piętrze budynku przedszkola, tak, aby była równa, bez śladów pęknięć, a także łatwa do utrzymania w czystości.
 - zapewnienia prawidłowego stanu techniczno-sanitarnego powierzchni podłogowej w korytarzu komunikacyjnym II piętra obiektu przedszkolnego, tak, aby była równa, bez śladów pęknięć, a także łatwa do utrzymania w czystości.

SZKOŁY PODSTAWOWE

- w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Mamerta Stankiewicza w Gryfinie

- zapewnienia prawidłowego stanu techniczno-sanitarnego piłkochwyłów na terenie szkolnego boiska sportowego tak, aby były bez śladów ubytków siatki uzupełniającej ich konstrukcje oraz bez śladów wystających elementów.

ZESPOŁY SZKÓŁ

- w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gryfinie

- zapewnienia prawidłowego stanu technicznego nieczynnych punktów świetlnych w pomieszczeniu sali gimnastycznej.
- zapewnienia prawidłowego stanu technicznego i sanitarnego powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniu sanitarnohigienicznym dla dziewcząt, tak, aby były czyste, bez śladów zabrudzeń i zacieków po zalaniu.
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno – technicznego sufitu w pomieszczeniu sali zajęć Nr 24 na I piętrze budynku, tak, aby był czysty, bez śladów zabrudzeń i odprysków warstw farby.
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno - technicznego ścian i sufitu w korytarzu komunikacyjnym przy sali gimnastycznej, tak, aby były czyste, bez śladów pęknięć, zabrudzeń, ubytków farby i tynku.
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno - technicznego ścian i sufitu w pomieszczeniach szatni przy sali gimnastycznej;
- zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno - technicznego powierzchni podłogowej w pomieszczeniu sali zajęć Nr 25 na I piętrze budynku szkoły, tak, aby była równa, a także łatwe do utrzymania w czystości.
- zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno - technicznego powierzchni podłogowej korytarza komunikacyjnego na parterze budynku, tak, aby była równa, bez śladów ubytków i pęknięć płytek w glazurze, a także łatwe do utrzymania w czystości.
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno - technicznego powierzchni parkietowej podłogi korytarza komunikacyjnego na I piętrze budynku, tak, aby była równa, bez śladów

- wypaczeń, ubytków, przetarcia i ruchomych elementów parkietu, a także łatwa do utrzymania w czystości.
- zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno - technicznego powierzchni podłogi parkietowej w sali gimnastycznej , tak, aby była równa, bez śladów ubytków i przetarcia elementów parkietu, a także łatwa do utrzymania w czystości.
 - doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno - technicznego ścian i sufitu w Sali gimnastycznej, tak, aby były czyste, bez śladów pęknięć , zabrudzeń, ubytków warstw farby i tynku.

ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE / WIEJSKIE

- w Świetlicy Środowiskowej w Glinnej gm. Stare Czarnowo

- zapewnienia w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym świetlicy, z którego korzystają dzieci i młodzież, ciepłej bieżącej wody przy umywalkach.

4. Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy na rok 2016

Na przestrzeni okresu sprawozdawczego prowadzony był stały nadzór bieżący nad placówkami oświatowo-wychowawczymi. Dokonywana była ocena stanu sanitarno-technicznego w/w placówek, ocena higieny procesu nauczania m.in. dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów i przedszkolaków, higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych. Ponadto w placówkach nauczania i wychowania , kontrolowane były warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz warunki do utrzymania higieny osobistej.

Przeprowadzono **10** tematycznych, ponadplanowych kontroli, podjętych w związku z działaniami na rzecz poprawy warunków zdrowotnych i zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno - epidemiologicznego placów zabaw dla dzieci w przedszkolach na nadzorowanym terenie, dotyczących głównie systematycznej wymiany piasku w piaskownicach oraz właściwego zabezpieczenia piaskownic , tak aby uniemożliwić do nich dostęp zwierzętom, zlokalizowanych na terenie placówek przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono odpowiednie przygotowanie piaskownic i terenów na placach rekreacyjnych do zabaw dla dzieci.

Zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2016, dokonano badań w zakresie oceny ciężaru ciała ucznia i ciężaru jego tornistra w szkole podstawowej w klasach I – VI , w kontekście wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczących obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Wytypowano do badań dwie szkoły podstawowe, jedną ze środowiska miejskiego i jedną ze środowiska wiejskiego we wszystkich grupach wiekowych po dwa oddziały z każdego rocznika. Na podstawie przeprowadzonych badań opracowano cząstkowe wyniki pomiarów ciężaru tornistrów w poszczególnych grupach wiekowych obydwu szkół i przesłano do WSSE w Szczecinie.

W ramach podjętych działań opracowano instruktaż na podstawie zaleceń GIS dotyczących właściwego wyboru tornistra/plecaka szkolnego, a także wskazania, jak prawidłowo zapakować i kontrolować jego właściwe użytkowanie dla dyrektorów szkół i rodziców.

W ramach nadzoru nad przebiegiem wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, przeprowadzono **21** kontroli wypoczynku, w tym: **5** w miejscu zamieszkania oraz **16** kontroli form wyjazdowych.

5. Charakterystyka placówek:

Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania systematycznie ulegają poprawie. Kontrole wykazały, iż w 3 placówkach odnotowano problemu związanego z brakiem bieżącej ciepłej wody do mycia rąk w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla dzieci, mianowicie świetlicach środowiskowych w Tywicy i Piasecznie w gminie Banie oraz w Szkole Podstawowej w Nawodnej (na 4 umywalki tylko 1 posiadała możliwość korzystania z ciepłej wody);

Zachowane były natomiast standardy dostępności do urządzeń sanitarnych wraz z odpowiednim wyposażeniem w środki higieny osobistej.

Nie wszystkie placówki na terenie powiatu gryfińskiego są podłączone do centralnej sieci kanalizacyjnej (miejskiej/gminnej). Na **105** skontrolowanych placówek w **27** stwierdza się brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej (budynki posiadają bezodpływowe zbiorniki - szamba) z czego **22** placówki to wiejskie świetlice środowiskowe dla dzieci, **4** szkoły oraz **1** punkt przedszkolny.

Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Na podległym terenie istniejąca baza sportowa w szkołach przedstawia się z roku na rok coraz bardziej korzystnie dla uczniów. Na **34** skontrolowanych szkół **22** posiada pełny szkolny zespół sportowy w tym **1** bez boiska sportowego; **3** szkoły posiadają salę gimnastyczną z boiskiem; **7** szkół posiada salę zastępczo-rekreacyjną z boiskiem. Uczniowie niezależnie od posiadanej infrastruktury, w **7** szkołach ćwiczą na korytarzach.

Higiena procesu nauczania

W roku sprawozdawczym dokonano oceny dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu uczniów i przedszkolaków oraz oceny rozkładów zajęć lekcyjnych. Skontrolowano **5579** stanowisk w **324** oddziałów w **33** placówkach. Niezgodności z zasadami ergonomii nie odnotowano.

Stoliki i krzeselka w kontrolowanych placówkach posiadają certyfikaty. Ponadto zagadnienie doboru mebli szkolnych i przedszkolnych dla zdrowia dzieci i młodzieży jest systematycznie poddawane instruktażowi w czasie prowadzonych kontroli sanitarnych.

Poprawia się również sytuacja w zakresie higieny pracy umysłowej ucznia.

Oceniono tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych w **432** oddziałach w **34** szkołach.
Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na przestrzeni okresu sprawozdawczego dokonano **329** pomiarów temperatury pomieszczeń w okresie grzewczym w **62** skontrolowanych placówkach.

Nie odnotowano nieprawidłowości.

Krótkie podsumowanie.

W dalszym ciągu sytuacja związana z brakiem dostatecznych nakładów finansowych w placówkach oświatowo-wychowawczych, przekazywanych na realizację zaleceń pokontrolnych objętych postępowaniem administracyjnym, nie zmienia się, co skutkuje kolejnymi decyzjami o zmianie terminów wykonania obowiązków w celu ich przedłużania. W znacznej części placówek nauczania i wychowania stopniowo zwiększa się ilość nowo zakupionych mebli edukacyjnych przedszkolnych, ale przede wszystkim szkolnych. Na podstawie dokonanych higienicznych ocen rozkładów zajęć lekcyjnych zanotowano bardzo dużą poprawę, uwzględniane są wskazania zapewniające higieniczną pracę ucznia.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. **Liczba wydanych opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego oraz liczba decyzji dotyczących sprzeciwu w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego** – 21
2. **Liczba uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych** – 24
3. **Liczba przeprowadzonych kontroli, wizji lokalnych (w tym obiektów w trakcie budowy)** – 21
4. **Liczba wydanych opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, z podziałem na:**
 - uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - 3
 - uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów strategicznych - 9
 - opinie dotyczące oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko – 6

5. **Liczba wydanych opinii w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, z podziałem na:**

- opinie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko - **25**
- opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko - **1**
- opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - **4**
- inne opinie, w ramach przeprowadzanych ponownych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko – **0**.

6. **Ważniejsze realizacje (należy wymienić obiekty dopuszczone do użytkowania mające istotny wpływ na stan sanitarny powiatu - inwestycje o charakterze szczególnym)**

W powiecie gryfińskim w 2016 roku dopuszczono do użytkowania **21** obiektów budowlanych.

Ważniejsze realizacje:

- Budynek mieszkalny wielorodzinny w Gryfinie
- Hala produkcyjna Fliegel Nowe Czarnowo
- Budynek handlowy Dino Gardno
- Stacja Paliw Ognica
- Budynek handlowy Dino Banie
- Budynek usługowy, Przychodnia POZ Chojna
- Żłobek Miejski Gryfino

7. **Inne sprawy w drodze: opinii, decyzji, postanowienia – sprawy załatwiane w ramach zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.**

Opinie w formie decyzji dot. spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wydaje pion Epidemiologii oraz Higieny Komunalnej. W 2016 roku takich decyzji wydanych, przez pion Epidemiologii, zostało 14 - wszystkie pozytywne.

W 2016 roku nie były wydawane odstępstwa od przepisów prawa, m.in. w zakresie warunków technicznych.

8. Wnioski

Mając na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich zamieszkania i pobytu, przy zajmowaniu stanowiska organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zwracały uwagę na planowane rozwiązania techniczne w aspekcie m.in.:

- zabezpieczenia ludzi przed wpływem zanieczyszczonego powietrza emitowanego przez uciążliwe zakłady, poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń, takich jak emitory i urządzenia pochłaniające substancje szkodliwe dla zdrowia,
- zagwarantowania odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach, poprzez zastosowanie m.in. właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, a także zapewnienia prawidłowej funkcji oraz programu pomieszczeń z punktu widzenia wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- zabezpieczenia ludzi przed uciążliwością związaną z hałasem (miejska komunikacja, zakłady usługowe, przemysłowe, itp.) poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, takich jak ekrany akustyczne, czy okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej.

W celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie, zwracano uwagę na oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych.

Na podstawie uprawnień nadanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego zapobiegawczy nadzór sanitarny, w przypadku uzgadniania dokumentacji projektowej, sprawowali również rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych.

Poprzez uzgadnianie projektów budowlanych, szczególny nacisk położony jest na zapewnienie w projektowanych obiektach właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych.

W porównaniu do roku ubiegłego spadła liczba odbiorów obiektów budowlanych oraz liczba uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych. Liczba wydanych opinii w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko utrzymuje się na tym samym poziomie.

Ogółem liczba wydawanych opinii nieznacznie się obniżyła w stosunku do roku 2015.

VIII. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W roku 2016r. pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu gryfińskiego realizował zadania ukierunkowane głównie na programy i akcje prozdrowotne.

I. Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

- Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów **pt. „Czyste powietrze wokół nas”**

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Zasięgi: rok szkolny 2015-16:

- Przedszkola ogółem w powiecie: 13
- Przedszkola biorący udział w programie – 12 – 92,3%
- Przedszkola: liczba dzieci ogółem w powiecie 5 – cio i 6- cio latków : 1412
- Dzieci biorące udział w programie w liczbie 608 – 43, 05%
- Rodzice biorący udział w programie w liczbie 182

Wybrane działania:

Program został zrealizowany w formie zaproponowanych 5 zajęć warsztatowych:

- Wycieczka
 - Co i dlaczego dymi
 - Jak się czuję kiedy dymi papieros
 - Co się dzieje, gdy ludzie palą papierosy
 - Jak unikać dymu papierosowego.
 - Większość zadań programowych miało charakter warsztatowy, aby dzieci mogły uczyć się zgodnie z walorami nowoczesnej edukacji. Prowadzenie programu spowodowało zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.
- Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych **„Nie pal przy mnie, proszę”**
- Celem programu jest kształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program ma na celu uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia oraz uwrażliwienie na szkodliwość palenia biernego. Głównymi adresatami programu są uczniowie klas II szkół podstawowych.

Zasięgi: rok szkolny 2015-16:

- Ogółem liczba szkół w powiecie: 30
- Liczba szkół biorących udział w programie: 30 – 100%
- Liczba uczniów klas I-III ogółem w powiecie: 1039
- Liczba uczniów biorących udział w programie: 835 – 80,3%
- Liczba rodziców biorących udział w programie: 258

Wybrane działania:

Program został zrealizowany w formie zaproponowanych 5 zajęć warsztatowych:

- Co to jest zdrowie
- Od czego zależy nasze zdrowie
- Co i dlaczego szkodzi zdrowiu
- Co robić gdy moje zdrowie jest zagrożone
- Nie pal przy mnie, proszę.

➤ **Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu**

Celem Światowego Dnia Bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy.

Zasięgi:

- Szkoły Gimnazjalne - 13,
Szkoły Podstawowe - 19,
Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych – 4
- Działania edukacyjne młodzieży gimnazjalnej – 66
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych - 18
- Str. inter. PSSE - 1
- **Ogółem liczba adresatów – 121**

Wybrane działania:

- Działania edukacyjne w populacji młodzieży gimnazjalnej;
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych;
- Badanie na stężenie tlenku węgla w organizmie Smokerlyzerem w populacji młodzieży gimnazjalnej
- List informacyjny do jednostek nauczania

➤ **Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia**, kampania społeczna skierowana do osób palących,

Kampania adresowana jest nie tylko do osób dorosłych, uzależnionych od palenia tytoniu, ale również do osób młodych eksperymentujących z papierosami i palących

okazjonalnie lub towarzysko oraz do osób palących przy innych osobach niepalących, w tym przy dzieciach. Celem głównym kampanii jest prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcanie osób palących do zerwania z nałogiem.

Zasięgi (obchody w 2016 roku)

- Dystrybucja plakatów „nie zawsze wędzone trzyma dłużej” w liczbie 10 sztuk
- Działanie edukacyjne w populacji młodzieży gimnazjalnej – 49 osób
- Szkoły podstawowe objęte działaniem rozpropagowania znaków informacyjnych o zakazie palenia e - papierosami – 30
- NZOZ objęte działaniem rozpropagowania znaków informacyjnych o zakazie palenia e - papierosami – 17
- Przedszkola objęte działaniem – rozpropagowania znaków informacyjnych o zakazie palenia e – papierosami - 13
- Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych objęte działaniem - rozpropagowania znaków informacyjnych o zakazie palenia e – papierosami – 4
- Gimnazja objęte działaniem – rozpropagowania znaków informacyjnych o zakazie palenia e – papierosami – 14

Wybrane działania:

- Działanie edukacyjne w zakresie palenia tytoniu z wykonaniem badania smokerlyzerem na CO w populacji młodzieży gimnazjalnej.
- Dystrybucja plakatów: „nie zawsze wędzone trzyma dłużej”
- Rozpropagowanie znaków informacyjnych w podległych placówkach w związku z wejściem nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu, mówiącej m. in. o zakazie używania palenia e – papierosami.

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę” skierowany jest do młodzieży szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych oraz ich rodziców. Odnosi się do promocji racjonalnego żywienia i aktywności fizycznej.

Zasięgi: rok szkolny 2015 - 16

- Gimnazja ogółem w powiecie-14: liczba uczniów ogółem w powiecie: 2303
- Gimnazja biorące udział w programie – 13 – 92,8%
- Liczba uczniów biorących udział w programie w liczbie 662 – 28,7%
- Szkoły Podstawowe ogółem w powiecie- 30: liczba uczniów klas V-VI ogółem w powiecie: 1483
- Szkoły Podstawowe biorące udział w programie – 30 – 100%
- Liczba uczniów biorących udział w programie w liczbie 1058 – 71,3%
- Rodzice biorący udział w programie w liczbie 247

Wybrane działania:

- Wpływ odżywiania i aktywności fizycznej na zdrowie człowieka.
- Czy wiesz co jesz?. Dbamy o formę fizyczną.
- Biegi. Zdrowe odżywianie.
- Konkurs plastyczny – odżywiam się zdrowo i bezpiecznie.

3. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Celem programu jest popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, promocja testowania w kierunku HIV, kształtowanie postaw tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS, ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Zasięgi:

- Ogółem liczba adresatów we współpracy w/n wybranych działaniach – 1237

Wybrane działania:

- Wystosowanie listów informacyjno- edukacyjnych do szkół gimnazjalnych, szkół podstawowych, zespołów szkół ponadgimnazjalnych, zakładów opieki zdrowotnej
- Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych skierowane do nauczycieli, lekarzy, pielęgniarek, młodzieży, dzieci.
- Str. intr. „Testuj – Nie Ryzykuj”

4. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” – Projekt KIK/68

Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Działania kampanijne:

Zasięgi:

- Ogółem Poradnie Ginekologiczne w powiecie w liczbie – 3
- Poradnie Ginekologiczne biorące udział w projekcie – 2 – 66%
- Działanie edukacyjne w liczbie młodych kobiet i kobiet w ciąży – 184
- Dystrybucja w liczbie – 1065

Wybrane działania:

- działania edukacyjne dla młodych kobiet i kobiet w ciąży
- badanie na stężenie tlenu węgla w populacji młodych kobiet i kobiet w ciąży
- dystrybucja materiałów informacyjnych („nie pozwól odlecieć własnemu szczęściu”): ulotki, broszury, plakaty

Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Zasięgi: rok szkolny 2015 - 16

- LO - ogółem w powiecie: 3
- Liczba LO biorących udział w programie: 2 – 66,6%
- TZ - ogółem w powiecie: 3
- Liczba TZ biorących udział w programie: 2 – 66,6%
- ZSZ- ogółem w powiecie: 2
- Liczba ZSZ biorących udział w programie – 2 – 100%
- Ogółem liczba uczniów w powiecie: 1485
- Liczba uczniów biorących udział w programie: 418 – 28,1 %
- Liczba rodziców biorących udział w programie: 80

Wybrane działania:

- Program został zrealizowany według zaproponowanych scenariuszy zajęć
- Dodatkowe działania: pogadanki, prezentacje, prelekcje, imprezy środowiskowe, konkursy, filmy,

Zasięgi – IV edycja (od września do grudnia 2016 roku):

- Ogółem liczba uczniów w powiecie – 1439
- Ogółem liczba uczniów biorących udział w programie – 410 / 28,49%
- Liczba ZSZ biorących udział w programie – 1 – 50%
- Liczba LO biorących udział w programie - 2 – 66%
- Liczba Techników biorących udział w programie – 3 – 100%
- Liczba rodziców biorących udział w programie: 42

Wybrane działania:

- Program został zrealizowany według zaproponowanych scenariuszy zajęć
- Dodatkowe działania: pogadanki, prezentacje, prelekcje, filmy.

5. *Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”.*

Adresatami programu są dzieci w wieku 3-5 lat. Głównym celem programu jest prowadzenie edukacji prozdrowotnej w zakresie higieny i zdrowia jamy ustnej wśród dzieci i ich opiekunów, rodziców i nauczycieli wychowania przedszkolnego, w placówkach przedszkolnych województwa zachodniopomorskiego. Do partnerów programu należą: Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie oraz Polskie Towarzystwo Stomatologiczne (Oddział w Szczecinie).

Zasięgi (rok przedszkolny 2015/16):

- Liczba dzieci uczestniczących w programie w grupach wiekowych:
 - w wieku 3 lat - 236
 - w wieku 4 lat - 238
 - w wieku 5 lat - 247
 - w wieku 6 lat - 25
- Łącznie liczba dzieci uczestnicząca w programie : 746
- Liczba rodziców/opiekunów dzieci uczestniczących w programie : 441

Wybrane działania:

- Program został zrealizowany w formie zaproponowanych zajęć edukacyjnych.

6. *Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”*

Zasięgi: rok szkolny 2015-16:

- Liczba szkół gimnazjalnych w powiecie: 14
- Liczba szkół gimnazjalnych, które przystąpiły do realizacji programu w powiecie : 12-85,7%
- Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP – 1
- Liczba uczniów uczestniczących w programie: 586
- Liczba rodziców objętych edukacją: 310

Wybrane działania:

- Program realizowany według zaproponowanych scenariuszy w formie 8 zajęć warsztatowych.
- Zastosowanie ćwiczeń z narkogoglami i alkohogoglami.

II. Główne akcje realizowane na terenie powiatu:

1. *Bezpieczne Ferie*

Cel i adresaci akcji:

Celem jest propagowanie zasad bezpiecznego zachowania, zwłaszcza uprawiania sportów zimowych, w tym korzystania szczególnie dzieci i młodzieży uczestniczących w

organizowanych formach zimowego wypoczynku, jak również pozostających w swoich miejscach zamieszkania.

Zasięgi:

- Ogółem półkolonie w liczbie 2
- Liczba objęta półkoloniami w liczbie 1
- Dzieci objęte działaniem edukacyjnym na półkolonii w liczbie 25
- Dystrybucja broszur w liczbie 40 sztuk

Wybrane działania:

- Działania edukacyjne
- Dystrybucja broszur w zakresie HIV „zawsze razem – broszura do kolorowania

2. Światowy Dzień Zdrowia

Cel i adresaci akcji:

Działania mające na celu promocję wiedzy o cukrzycy, organizując wydarzenia związane ze Światowym Dniem Zdrowia 2016, zapewnienie lepszego nadzoru i profilaktyki cukrzycy oraz skuteczniejszego leczenia chorych.

Zasięgi:

- Szkoła Podstawowa – 18 uczniów
- Placówki nauczania – 44
- **Ogółem liczba odbiorców - 62**

Wybrane działania:

- Działanie edukacyjne – „Dziecko z cukrzyką”
- Wystosowanie listu z informacją na temat cukrzycy do jednostek nauczania

3. Bezpieczne Wakacje

Cel i adresaci akcji:

Celem są działania prozdrowotne, edukacyjne i informacyjne kierowane do uczestników wypoczynku w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego, szczególnie dzieci i młodzieży.

Zasięgi (sprawozdanie za 2016 rok):

- Liczba turnusów w placówkach wypoczynku letniego objęta działaniem w liczbie – 27
- Działanie edukacyjne w zakresie kleszczy i dopalaczy w populacji dzieci i młodzieży w liczbie – 1359

- Działanie edukacyjne w zakresie substancji psychoaktywnych osób dorosłych w liczbie – 66
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych ulotki w zakresie „dopalaczy” w liczbie - 700 i broszury w zakresie HIV/AIDS w liczbie - 164

Wybrane działania:

- Działanie edukacyjne w zakresie używania substancji psychoaktywnych w tym „nowych narkotyków oraz działanie edukacyjne w zakresie kleszczy.
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych w zakresie dopalaczy (ulotki) i HIV/AIDS (broszury).

4. **Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach**

Cel i adresaci akcji:

Stosowanie antybiotyków z rozwagą, przestrzeganie zasad antybiotykoterapii.

Zasięgi:

Liczba placówek nauczania i wychowania – 12

Ogółem liczba odbiorców - 162

Wybrane działania:

Dystrybucja ulotek dla dzieci, młodzieży i wybranych osób dorosłych

5. **Profilaktyka Grypy.**

Cel i adresaci akcji:

Celem są działania instruktażowe podczas dystrybucji ulotek na temat zaszczepienia się, aby zapobiec szerzeniu się grypy.

Zasięgi:

Liczba placówek nauczania i wychowania – 16

Ogółem liczba odbiorców – 429

Wybrane działania:

Dystrybucja ulotek do dzieci i młodzieży i wybranych osób dorosłych

6. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”

Cel i adresaci akcji:

Działania informacyjne dotyczące stanu zagrożenia życia, poziomu ryzyka, działania edukacyjne poprzez uczenie umiejętności zaspakajania potrzeb miłości, bezpieczeństwa, przynależności do grupy, szacunku i tożsamości.

Zasięgi:

- Regulamin konkursu „Stop Dopalaczom” skierowany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych - 18
- Dystrybucja ulotek skierowanych do rodziców i uczniów – 606
- Działaniem edukacyjnym objęta młodzież w liczbie - 219

Wybrane działania:

- Dystrybucja ulotek.
- Konkurs „Stop Dopalaczom”- rozpropagowanie w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
- Działanie edukacyjne w tym ćwiczenia z zastosowaniem narkogogli.

7. Wybrane dodatkowe działania lokalne:

Światowy Dzień Krwiodawcy 14 czerwca – pod hasłem „Krew łączy nas wszystkich”.

Cel i adresaci akcji:

W celu zapewnienia potrzebującym pacjentom dostępu do wysokiej jakości, bezpiecznej krwi i preparatów krwiopochodnych, zwiększenia świadomości potrzeby regularnego oddawania krwi. Przeprowadzenie działań edukacyjnych do uczniów w Gimnazjum, wystosowanie informacji do jednostek nauczania oraz zakładów opieki zdrowotnej. Informacja na str. inter. PSSE.

Zasięgi:

- Liczba szkół gimnazjalnych – 13
- Liczba ZSP – 4
- Liczba Zakładów Opieki Zdrowotnej – 17
- Liczba uczniów w Gimnazjum – 40
- Strona inter. PSSE - 1

Wybrane działania:

- Działanie edukacyjne do młodzieży gimnazjalnej

- Wystosowanie informacji do jednostek nauczania oraz zakładów opieki zdrowotnej.

Podsumowanie i wnioski.

Zakres działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2016 roku skupiony był przede wszystkim na realizacji zadań w zakresie programów edukacyjnych i kampanijnych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia uwzględniona była zgodnie z aktualną sytuacją i potrzebami społeczeństwa.